

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1992-1993

23 NOVEMBER 1992

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heren H. Suykerbuyk en P. Van Grembergen
aan de Commissie voor Financiën en Begroting**

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer S. De Clerck.

Vaste leden : de heren F. Cauwenberghs, S. De Clerck, P. Deprez,
L. Dhoore, H. Suykerbuyk ;

de heren J. De Bremaeker, J. Sleenckx, D. Van der Maelen, J.
Van der Sande ;

de heren H. De Croo, A. Kempinaire, R. Wierinckx ;

de heer G. Annemans ;

de heer P. Van Grembergen ;

de heer J. Ulburghs.

Plaatsvervangers :

de heren F. Ghesquière, L. Martens, C. Moors, P. Tant, H. Van
Wambeke ;

de heren P. Chevalier, P. Hostekint, J. Leclercq, G. Vermassen ;

de heren L. Pierco, S. Platteau, D. Ramoudt ;

de heer K. Van Overmeire ;

de heer H. Candries ;

de heer H. Van Dienderen.

Zie :

15-A (BZ 1992)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlagen 1 tot XXIV
- Nrs. 2 tot 5 : Amendementen
- Nr. 6-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken

Zie ook :

13-A (BZ 1992)

- Nr. 1 : Toelichtingen + Errata + Erratum

16-A (BZ 1992)

- Nr. 1 : Administratieve begroting
- Nr. 2 : Wijzigingen

17-A (BZ 1992)

- Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof + Erratum

DAMES EN HEREN.

De Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden heeft op 5 november 1992 de haar toebedeelde decreetsartikelen en programma's van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993 besproken en goedgekeurd.

Het verslag bestaat uit twee delen :

1. Bevoegdheden van de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen.

Hierover wordt verslag uitgebracht door de heer H. Suykerbuyk.

II. Bevoegdheden van de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming.

Hierover wordt verslag uitgebracht door de heer P. Van Grembergen.

I. BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER L. VAN DEN BRANDE, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, KMO, WETENSCHAPSBELEID, ENERGIE EN EXTERNE BETREKKINGEN

A. ALGEMENE BESPREKING

1. Inleidende beleidsverklaring van de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen

Voorwoord

De hiernavolgende beleidsbrief kadert in de beleidsbrief inzake de externe betrekkingen van Vlaanderen dd. 28 april 1992, die als algemeen referentiekader voor het externe beleid van Vlaanderen fungeert.

Alle in de beleidsbrief van 28 april 1992 vermelde beleids-opties blijven gehandhaafd.

Onderhavige nota stelt het beleid en de concrete acties voor die in 1993 zullen worden gevoerd.

Voor de eerste maal is als bijlage 1 een horizontale begroting externe betrekkingen toegevoegd.

1. Inleiding

Het Sint-Michielsakkoord over de staatshervorming geeft Vlaanderen de mogelijkheid om een versterkt extern beleid te voeren, via de uitoefening van het internationaal verdragsrecht en de rechtstreekse betrokkenheid bij de internationale en multilaterale instellingen inzonderheid de Europese. Ook is een regeling uitgewerkt om op een afdoende manier onze rechten te doen gelden voor internationale rechtscolleges. De bevoegdheid van Vlaanderen inzake buitenlandse handel zal uitgebreid worden.

Ingevolge het Sint-Michielsakkoord zal de Vlaamse Raad meer inspraak verwerven in het externe beleid van Vlaanderen. Alle internationale verdragen die handelen over bevoegdheden van Vlaanderen zullen aan de Vlaamse Raad ter goedkeuring worden voorgelegd (dus ook inzake gewest-aangelegenheden). Ook zal de Vlaamse Raad geïnformeerd worden over de werkzaamheden in de Raad van de Europese Gemeenschappen, door de kennisgeving van de voorstellen van verordeningen en richtlijnen van de Commissie.

De versterking van de externe bevoegdheden van Vlaanderen zal nieuwe eisen stellen aan de coördinatie en de integratie van het externe beleid, zowel op het niveau van de Vlaamse regering, in de relatie tussen de Vlaamse regering en de Vlaamse Raad, als in de relatie tussen Vlaanderen en de federale overheid en de andere Gemeenschappen en Gewesten.

Binnen de Vlaamse regering werd hiertoe een eerste stap gezet door de goedkeuring op 7 oktober 1992 van een nieuw Protocol i.v.m. de wederzijdse relaties tussen de Vlaamse minister bevoegd voor de externe betrekkingen en zijn collega's. Dit protocol wordt concreet uitgewerkt in gedragscodes inzake bv. het sluiten van internationale overeenkomsten door de Vlaamse regering of door één of meerdere van zijn leden (goedgekeurd door de Vlaamse regering op 7 oktober 1992), buitenlandse zendingen van Vlaamse ministers, de ratificatie van internationale akkoorden enz.

Op 5 november 1992 wordt de Interministeriële Conferentie „Buitenlands Beleid” geïnstalleerd. Deze conferentie heeft tot doel het overleg en de coördinatie inzake de buitenlandse betrekkingen tussen de federale overheid en de gemeenschappen en de gewesten te organiseren.

De Minister-president zal binnen de Vlaamse regering concrete initiatieven nemen om de betrokkenheid van de Vlaamse Raad bij het externe beleid zo efficiënt mogelijk te organiseren.

Vlaanderen zoekt nog steeds zijn eigen plaats, zijn eigen identiteit in het nieuwe België, in het nieuwe Europa, in de nieuwe oost-west verhoudingen, in de nieuwe wereldorde. Het externe beleid van Vlaanderen zal dan ook een belangrijk onderdeel uitmaken van het toekomstproject „Vlaanderen — Europa 2002” dat begin 1993 gelanceerd wordt. Met dit project wil de Vlaamse regering twee doelstellingen bereiken :

- via structurele maatregelen en een vernieuwde aanpak een passend antwoord bieden op de nieuwe maatschappelijke uitdagingen ;

- de Vlaamse eigenheid in België, Europa en de wereld uitbouwen en duurzaam maken.

2. Vlaanderen in het federale België

De snelle en efficiënte uitvoering van het Sint-Michielsakkoord inzake de internationale betrekkingen van de gemeenschappen en gewesten is prioritair. Dit internationale optreden van de gemeenschappen en gewesten dient te gebeuren met eerbied voor de coherentie van het federale politiek buitenlands beleid.

In een federaal land is het van het grootste belang dat de verschillende deelstaten een goede samenwerking nastreven. Zoals in het verleden zal Vlaanderen het voortouw nemen om deze samenleving te realiseren.

In 1985 reeds werd een samenwerkingsakkoord afgesloten met de Duitstalige Gemeenschap. In 1992 werd hieraan een nieuwe impuls gegeven met de goedkeuring van een jaarprogramma op 10 juni 1992. De vernieuwde samenwerking zal in 1993 voortgezet worden.

Ook met de Franse Gemeenschap wenst Vlaanderen nog steeds een samenwerkingsakkoord af te sluiten. Dit kan echter alleen op basis van de erkenning van het territorialiteitsbeginsel en het hieraan gekoppelde principe voor niet-inmenging in elkaars interne aangelegenheden.

Ook de samenwerking tussen de gewesten is van groot belang. Vlaanderen wil met het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest samenwerkingsakkoorden afsluiten.

3. Vlaanderen en de EG

1993 wordt een jaar van uitzonderlijk Europees belang. De Interne Markt en de Europese Economische Ruimte treden in werking. Het Verdrag van Maastricht zal een concrete toepassing krijgen. België wordt Voorzitter van de EG-Raad.

De economische, monetaire en politieke unie zoals nagestreefd door het Verdrag van Maastricht is noodzakelijk voor de verdere ontplooiing van de Vlaamse economie.

Europa moet echter méér betekenen dan een monetair gebeuren en een waakhond van de vrije mededinging. Europa moet zijn burgers kennen en erkennen op de plaats waar zij leven, wonen, werken : in hun culturen. Een eengemaakt Europa zal enkel lukken indien dit Europa gebouwd is op haar culturen.

De Europees-culturele alliantie

Vlaanderen zal een voortrekkersrol spelen in de verwezenlijking van „het Europa van de Culturen” dat een pleidooi is voor een sociaal en cultureel gecorrigeerde markteconomie. De Vlaams-Europese strategie is gebouwd op een tweesporenbeleid. Enerzijds Vlaanderen als voortrekker in de verdediging van de zogenaamde „kleinere” culturen en anderzijds Vlaanderen als bemiddelaar tussen de „groten”. Hiertoe zal Vlaanderen de Europees-culturele alliantie uitbouwen met een tiental landen met een eigen culturele identiteit (bv. Nederland, Zweden, Ierland, Hongarije enz.) en met een tiental cultuurregio's (Catalonië, Schotland, Lombardije, Beieren enz.). Op Flanders Technology '93 zal het project „cultuur en technologie”, de blikvanger zijn van de stand van de Europees-culturele alliantie.

In opvolging van de conferentie die de Minister-president op 1 oktober 1992 in Brussel organiseerde over „Maastricht én het Europa van de Culturen” zal n.a.v. de Europese Raad van Edingburgh een conferentie plaatsvinden van Europese academici en de hoogste politieke vertegenwoordigers van de „sterke” regio's. Op die conferentie zal gewerkt worden aan een „Handvest van het Europa van de Culturen” met een catalogoog van concrete te nemen maatregelen.

Vlaanderen en de EG-instellingen

De Minister-president heeft het initiatief genomen tot het organiseren van overleg tussen de Gemeenschappen en Gewesten m.b.t. de installatie van het Comité van de Regio's, dat na de ratificatie in de EG van het verdrag van Maastricht onmiddellijk in werking dient te treden. In functie van haar bevolkingsaantal eist Vlaanderen 7 van de voor België 12 voorziene mandaten op.

In de Interministeriële Conferentie „Buitenlands Beleid” wordt een samenwerkingsakkoord voorbereid i.v.m. de toepassing van het nieuwe artikel 146 EG, dat toelaat dat ook regionale ministers met stemrecht aan de Raden deel nemen. Hiertoe zullen de gemeenschappen en de gewesten een beurtrolsysteem afspreken. Op zijn initiatief hebben hierover reeds besprekingen plaatsgevonden.

Europese fondsen en programma's

Getrouw aan de doelstelling om de mogelijkheden geboden door Europese fondsen en programma's zo optimaal mogelijk aan te wenden, werd in de loop van 1992 verder uitvoering gegeven aan de implementatie van de door de Europese Commissie goedgekeurde regionale reconversieprogramma's en beroepsopleidingsplannen en zal dit ook in 1993 gebeuren.

In het bijzonder gaat het hier om doelstelling 2 van de Structuurfondsen (Limburg en de Kempen), doelstelling 3 (de bestrijding van de langdurige werkloosheid), doelstelling 4 (de bevordering van de tewerkstelling van jongeren) en doelstelling 5b (het Hageland).

Daarnaast werden de door de Vlaamse regering goedgekeurde programma's die betrekking hebben op Europese communautaire initiatieven zoals RECHAR, RENAVAL, STRIDE en INTERREG verder geïmplementeerd en opgestart. Momenteel wordt de opstelling van een operationeel programma in het kader van het communautaire initiatief RETEX door de Vlaamse regering voorbereid. Verwacht mag worden dat met de implementatie hiervoor kan gestart worden in de loop van 1993.

Het merendeel van de plannen en programma's heeft een looptijd tot 31.12.1993. Op 1 januari 1994 dient in principe een hervorming van de structuurfondsen in werking te treden. De Minister-president zal binnen de Vlaamse regering alle nodige initiatieven nemen opdat Vlaanderen zo dicht mogelijk betrokken wordt bij de voorbereiding van de hervorming en ter vrijwaring van de Vlaamse belangen.

Het Belgische Voorzitterschap

Het Belgische Voorzitterschap van de EG tijdens de tweede helft van 1993 wordt nu reeds actief voorbereid. Hiertoe heeft de Vlaamse regering op 21 oktober 1992 een stuurgroep opgericht met vertegenwoordigers van alle Vlaamse ministers en van alle departementen. Die stuurgroep zal onder zijn voorzitterschap alle aspecten van de voorbereiding en de opvolging van het Belgische voorzitterschap behartigen, waaronder in het bijzonder de formele en informele Raden, de randmanifestaties rond het Belgische Voorzitterschap en de pers- en promotieacties.

De werkzaamheden van de stuurgroep zullen gecoördineerd worden met de werkzaamheden van de federale overheid en van de andere Gemeenschappen en Gewesten.

Er zal ook samengewerkt worden met de voorzitterschappen van de Troïka.

4. Vlaanderen en het Europa van de regio's

Vlaanderen werd op 3 juli 1992 verkozen tot Lid van het Bureau van de Vergadering van de Europese Regio's (ARE). Het zal dus ook in de ARE een vooraanstaande rol spelen in de promotie van „het Europa van de Culturen” en in de versterking van de rol van de regio's in de EG.

In het raam van „het Europa van de Culturen” wil Vlaanderen gericht met een aantal Europese regio's geprivilegieerde betrekkingen uitbouwen. Op 30 november 1992 komt de eerste vaste Gemengde Commissie Vlaanderen – Baden Württemberg in Brussel samen. Zij zal via een **meerjarenprogramma** op een concrete wijze uitvoering geven aan de in 1990 met Baden-Württemberg afgesloten intentieverklaring. In uitvoering van de intentieverklaring met Nordrhein-Westfalen wordt in samenwerking met de Stichting „Ons Erfdeel” aan alle Nederlandslerende jongeren uit de humaniora een informatiepakket over het Nederlands en de Nederlandse literatuur bezorgd.

Na de ondertekening op 28 mei 1992 van een intentieverklaring tussen Vlaanderen en Catalonië werd langs Vlaamse kant een ontwerp van samenwerkingsakkoord gemaakt. Sommige administraties en openbare instellingen hebben reeds concrete projecten voorgesteld. De Minister hoopt op het einde van het jaar een samenwerkingsakkoord met een concreet werkprogramma te ondertekenen.

Contacten zijn gelegd met Schotland en met Beieren.

De grensoverschrijdende samenwerking verdient onze volle aandacht. Het INTERREG-initiatief van de Europese Commissie in de Euregio Scheldemond, het Benelux-Middegebied, de Euregio Maas-Rijn en voor het grensgebied tussen West-Vlaanderen en Noord-Frankrijk zal de Minister blijven ondersteunen, o.m. in de betoelaging van de secretariaten die in de grensgebieden instaan voor de uitvoering van de programma's.

Op 8 oktober 1992 woonde de Minister-president in Maastricht een studiedag bij van de drie Zuidnederlandse provincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg over onderlinge samenwerking en de gezamenlijke samenwerking met Vlaanderen. De Minister zal opportuniteiten voor samenwerking ernstig onderzoeken in het licht van het geloofwaardig maken van het verdwijnen van de binnengrenzen voor de Vlaamse en Zuidnederlandse burgers.

Ook met Noord-Frankrijk wenst hij de relaties te verdiepen.

5. Vlaanderen en Nederland

Nu Vlaanderen ingevolge het Sint-Michielsakkoord volwaardig bevoegd wordt op het internationale vlak, hebben we een historische kans om met Nederland een nieuwe en verbrede relatie aan te gaan. Hiertoe zal de Minister een persoonlijk initiatief nemen bij Minister-president Lubbers.

In elk geval zal onderzocht worden of het cultureel verdrag uit 1946 niet dient vervangen te worden door een modern samenwerkingsakkoord.

6. Vlaanderen en Centraal- en Oost-Europa

Centraal- en Oost-Europa is een nieuwe prioriteit in het externe beleid van de Vlaamse regering. In de eerste plaats wil Vlaanderen een bijdrage leveren tot het proces van democratisering en hervorming van de economie in Centraal- en Oost-Europa.

Op 23 september 1992 keurde de Vlaamse regering het reglement (bijlage 2) goed voor de toekenning van de kredieten voor samenwerking met Centraal- en Oost-Europa.

De voornaamste elementen uit het reglement zijn :

— prioritaire gebieden : Hongarije, Polen, de Tsjechische Republiek, de Slovaakse Republiek en de regio **Sint-Petersburg** in Rusland. 80 % van het krediet wordt besteed aan projecten met deze landen. Binnen de overige 20 % is Roemenië prioritair ;

— de projecten moeten passen in het hervormingsbeleid van de landen in **Centraal-** en Oost-Europa ;

— de samenwerking beperkt zich niet tot het louter economische terrein, maar heeft ook betrekking op leefmilieu, infrastructuur, opleiding, sociaal overleg, e. a. ;

— voorrang wordt verleend aan :

- initiatieven in het kader van internationale programma's ;

- projecten met een belangrijke inbreng vanuit de **privé-partners** ;

samenwerkingsprojecten van de Vlaamse administratie ;

— de maximale tegemoetkoming is 50 miljoen frank per project ;

— het minimale budget bedraagt 2 miljoen frank.

In 1993 is een vastleggingskrediet van 381 miljoen frank beschikbaar en een ordonnanceringskrediet van 400 miljoen

frank. De Baltische Staten hebben de belofte gekregen dat ze elk een project ten bedrage van vijf miljoen frank mogen indienen.

In 1992 werd een campagne gestart om de mogelijkheden voor de samenwerking met Centraal- en Oost-Europa voor Vlaamse instellingen, bedrijven en organisaties in ruimere kring bekend te maken. Deze campagne wordt verdergezet en versterkt in 1993.

In 1991 besloot de Vlaamse Regering 500 miljoen frank vrij te maken voor medefinanciering van investeringsprojecten van Vlaamse ondernemingen in Hongarije, Polen, Tsjechoslovakije en het vroegere Oost-Duitsland. Een speciale clausule voorzag dat de investeringen in het vroegere Oost-Duitsland slechts tot 31 december 1992 worden medegefinancierd.

Dit Fonds Nieuw Europa wordt beheerd door de GIMV die zelf een eigen inbreng heeft van 100 miljoen frank. Het Fonds Nieuw Europa beschikt aldus over 600 miljoen frank in totaal.

De Minister-president zal aan het Fonds Nieuw Europa ook een hernieuwde publiciteit geven en gaat het veelvuldiger betrekken bij de activiteiten die de Vlaamse regering naar deze prioritaire regio in haar extern beleid zal ontplooiën.

De intentieverklaring met Hongarije die de Minister-President op 23 september 1992 in Boedapest ondertekende, wordt verder uitgewerkt samen met de Hongaarse partner. In bepaalde beleidsdomeinen zal een memorandum voor een diepgaande samenwerking onderhandeld worden. In de eerste plaats wordt een samenwerking beoogd op het gebied van wetenschappelijk onderzoek, K.M.O.-begeleiding, opleiding van managers, werklozen, . . . taalonderzoek, leefmilieu en huisvesting. Ook zal speciale aandacht uitgaan naar de voorbereiding van de presentatie van Vlaanderen op de Wereldtentoonstelling van Boedapest in 1996.

Na de ondertekening in Brussel op 14 mei 1992 van een intentieverklaring met de Tsjechische Republiek zijn verdere onderhandelingen met de Tsjechische Republiek stilgevallen door de interne politieke evolutie in de federatieve Tsjechische en Slovaakse Republiek. In het voorjaar wordt een bezoek gebracht aan de Tsjechische Republiek om de verdere samenwerking te stimuleren.

De bestaande samenwerking met Polen wordt verdergezet en enkele nieuwe projecten worden opgestart mede met kredieten van de Vlaamse regering. Met Sint-Petersburg wordt na een grondige voorbereiding in 1992 de samenwerking in 1993 concreet aangevat.

Bij al deze initiatieven wordt gestreefd naar synergieën met Europese en internationale programma's zoals Phare en Tacis. Samen met de Internationale Arbeidsorganisatie zal Vlaanderen twee projecten ontwikkelen in Centraal- en Oost-Europa. Het eerste project heeft betrekking op de opleiding en vorming van KMO-deskundigen voor Hongarije ; het tweede op de opleiding van werkgevers voor sociaal overleg in Hongarije, Polen en Tsjechoslovakije.

7. Buitenlandse investeringen

In 1992 werden de werkingsmiddelen voor FIOC fors opgetrokken tot 55 miljoen frank mede ter voorbereiding van een intensieve en systematische investeringscampagne in 1993.

Daarom werd ook de aanzet gegeven tot een uitbreiding van het personeelskader in FIOC-Brussel. De procedure hiervoor is opgestart. FIOC wordt uitgebreid met twee stafleden, een administratief medewerker, een directiesecretaresse en een chauffeur.

In 1993 zal een reeks investeringsseminaries in Europa, de Verenigde Staten en het verre oosten georganiseerd worden. Hierbij zal een representatief beeld van Vlaanderen worden overgebracht op een publiek van kandidaatinvesteerders in Vlaanderen. De campagne zal gericht worden op de volgende landen en regio's : Oost- en Westkust van de USA, Korea, Taiwan, Japan, Nederland, het Verenigd Koninkrijk, Scandinavië en Lombardije.

8. Vlaanderen in de wereld

De betrekkingen met twee Canadese provincies waarmee Vlaanderen al een samenwerkingsakkoord heeft, zullen in 1993 nog aangehaald worden.

Met Québec heeft Vlaanderen een algemeen samenwerkingsakkoord in de vorm van een Entente. Met Alberta loopt een akkoord voor wetenschappelijke samenwerking. Door het bezoek aan beide provincies in het voorjaar van 1993 wil de Minister-president de beide akkoorden intensifiëren. Eventueel wordt ook een bezoek gebracht aan de provincie Ontario. Burggraaf D. Frimout zal aan deze zending deelnemen.

De Magreb-landen verdienen meer dan onze gewone aandacht. De Minister zal er voor zorgen dat inzonderheid op het vlak van de beroepsopleiding de Vlaamse overheid er een constructieve en emancipatorische rol vervult.

Met grote aandacht wordt de evolutie naar democratie in Zuidelijk Afrika gevolgd. De vooruitgang naar een volwaardige parlementaire democratie zal richtinggevend zijn voor concrete initiatieven in deze regio.

9. Humanitaire hulp

In de begroting 1992 was tien miljoen frank voorzien voor humanitaire akties. In de loop van het jaar is dit bedrag door herschikkingen binnen de Vlaamse begroting verhoogd tot 107 miljoen frank.

In augustus heeft de Vlaamse regering beslist 25 miljoen frank noodhulp toe te kennen aan de noodlijdende bevolking in Somalië en 80 miljoen frank de vluchtelingen in het voormalige Joegoslavië.

De hulp aan Somalië werd verdeeld over Artsen zonder Grenzen (15 miljoen frank) het Rode Kruis (10 miljoen frank).

Het bedrag voor Joegoslavië was voor een kwart bestemd voor opvang ter plekke en voor drievierden voor opvang in Vlaanderen. Deze laatste 60 miljoen frank worden verdeeld over het Rode Kruis en Kind en Gezin.

In het voormalige Joegoslavië wordt bijgedragen tot de bouw van een winteropvangkamp door Caritas Internationaal Hulpbetoon (10 miljoen fr), opvang van vluchtelingen in Servië door het Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen (4 miljoen fr) en de verstrekking van medicijnen door Artsen zonder Grenzen (6 miljoen fr).

In 1993 wordt een bedrag van 10 miljoen frank voor humanitaire akties in de begroting voorzien.

10. *Het imago van Vlaanderen*

Als internationale contactpartner moet Vlaanderen duidelijk identificeerbaar zijn tot ver buiten de grenzen. Het is evident dat Vlaanderen van grote internationale gebeurtenissen gebruik dient te maken om zich aan de wereld voor te stellen.

Belangrijke internationale manifestaties

De Minister-president zal actief deelnemen aan een aantal belangrijke internationale fora en ontmoetingen waar de rol van de regio's als economische en culturele motoren van de ontwikkeling van welvaart en welzijn in het daglicht gesteld wordt.

Van juli tot september 1993 wordt in het prestigieuze Fitzwilliam museum in Cambridge een tentoonstelling georganiseerd van Vlaamse kunst uit de vijftiende eeuw. De Minister zal van deze gelegenheid gebruik maken om Vlaanderen in Engeland ook op andere domeinen een grotere uitstraling te geven.

Van 7 augustus tot 7 november 1993 zal Vlaanderen in het Belgische paviljoen deelnemen aan de internationale tentoonstelling in Taejon (Korea). Een bijzondere inspanning wordt geleverd om Vlaanderen aan de vooral Aziatische bezoekers voor te stellen.

Culturele ambassadeurs

Vanaf 1 januari 1993 zullen een twintigtal culturele ambassadeurs het imago van Vlaanderen versterken in het buitenland (lijst als bijlage 3). Via een synergie tussen cultuur en economie wil de Minister-president de „merknaam” Vlaanderen een grotere bekendheid geven. Deze culturele ambassadeurs zijn driemaal belangrijk voor Vlaanderen, omdat ze onze positie op de internationale scène verstevigen, omdat ze onze economische concurrentiepositie versterken, en omdat ze het culturele klimaat in ons land verbeteren.

Internationaal politiek gezien, is het inderdaad zo dat het imago van een regering en van een land sterk bepaald is door de kwaliteit van haar historische en hedendaagse cultuuruitingen. Ook economisch wordt steeds meer belang gehecht aan culturele eigenheid. Vlaanderen wordt als investerings- en exportland steeds meer bepaald door en beoordeeld op culturele waarden als creativiteit, werkstijl, levensstijl, kwaliteitszin, ondernemingszin, . . .

Omgekeerd gaat de internationaal politieke en economische rol van onze culturele ambassadeurs ook een verhoogde belangstelling voor de culturele sector in zijn geheel bewerkstelligen, in het bijzonder bij het bedrijfsleven en bij de overheid.

Flanders Technology International 1993

F.T.I. 1993 zal een forum zijn voor internationale, professionele en technologische contacten. De nadruk wordt gelegd op de basisopties milieu, vorming, energie en maatschappelijke effecten van de technologie.

In 1993 wordt de beurs geprofessionaliseerd. Er zijn vier professionele dagen en twee dagen voor het groot publiek.

De internationale delegaties zullen via een ambitieus programma speciaal worden verwelkomd op F.T.I. en dit in samenwerking met de Vlaamse investeringsprospectoren en de Vlaamse economische vertegenwoordigers in het buitenland.

Het project „cultuur en technologie”, zal de blikvanger zijn van de stand van de Europese culturele alliantie.

Belangrijke Vlaamse manifestaties

Antwerpen '93 en het Belgische voorzitterschap van de EG zullen aangegrepen worden om Vlaanderen in al zijn facetten in het buitenland nog meer bekend te maken. ook de Frankfurter Buchmesse 1993 zal bijdragen tot de uitstraling van de Vlaamse cultuur in het buitenland.

De relaties met de in Vlaanderen verblijvende buitenlanders zullen nauwer aangehaald worden. Zo zullen speciale acties ondernomen worden naar de geaccrediteerde buitenlandse pers, de in Vlaanderen studerende buitenlandse jongeren en de vertegenwoordigers van regio's in Brussel.

Het initiatief van de dag van de jeugd op 11 juli 1992 op de wereldtentoonstelling van Sevilla zal in een vernieuwde vorm herhaald worden in 1993. Samen met JINT en de Vlaamse minister voor Cultuur wordt omstreeks 11 juli 1993 een Europese week voor buitenlandse jongeren in Vlaanderen georganiseerd.

In het raam van de steun aan de pers zal het Persagentschap Belga een speciale nieuwsverspreiding over de Vlaamse regering in het Engels voor de belangrijkste buitenlandse persagentschappen verzorgen.

II. Instrumenten van de externe betrekkingen

In het licht van de gevolgen van het Sint-Michielsakkoord voor de externe betrekkingen van Vlaanderen zal de huidige administratieve structuur in binnen- en buitenland grondig herdacht worden, om een zo efficiënt en gecoördineerd mogelijk versterkt extern beleid te voeren.

De administratie externe betrekkingen, FIOC, de VDBH, de gemeenschapsattachés, de verbindingsagenten en de Vlaamse economische vertegenwoordigers zullen de pijlers worden van een moderne en complementaire buitenlandse vertegenwoordiging van Vlaanderen.

2. Bespreking

Meerdere leden hebben opmerkingen gemaakt en vragen gesteld over diverse problemen. We hebben hierna, met het oog op de leesbaarheid van het verslag, deze bespreking zoveel mogelijk per onderwerp weergegeven. Sommige concrete vragen, die tijdens de algemene bespreking werden gesteld, zijn omwille van de logica en de leesbaarheid ondergebracht bij de betrokken programma's (zie artikelsgewijze bespreking).

Algemene beoordeling — evolutie in internationale profilering — coördinatie

Er is de laatste tijd een merkbare evolutie in het internationale optreden van de Vlaamse regering vast te stellen, aldus een lid, dat zich verheugt over het versterkt profiel dat Vlaanderen naar het buitenland toe vertoont.

Ook de berichtgeving daarover naar het Vlaamse „binnenland” toe is verbeterd. Er groeit een bewustzijn dat we ook naar het buitenland toe bestaan.

De Vlaamse overheid, hierin ondersteund door de Vlaamse Raad, moet deze politieke lijn mee dragen en stuwen om Vlaanderen naar het buitenland toe te profileren. Verschillende leden sluiten zich bij deze stellingname aan.

Wel is hetzelfde lid er zich van bewust dat het kleine Vlaanderen in het kleine België slechts beperkte middelen heeft om dit te realiseren, en hij heeft er alle begrip voor dat dit alles niet ineens kan. Er zullen jaren voor nodig zijn. Sommige landen willen zich nu profileren op zeer korte tijd maar dat gebeurt met veel moeite en pijn, en via gewelddadige conflicten, zoals in de Balkan en in de Baltische staten. Het lid is voorstander van de langzame evolutielijn, zoals hier gevolgd, op voorwaarde dat men dit volhoudt via een bestendige dynamiek.

Een lid sluit zich hier bij aan, maar heeft in verband met de opbouw van het Vlaams profiel inzake buitenlands beleid, zijn vragen over de coördinatie van dit beleid. De indruk bestaat, zowel formeel als inhoudelijk, dat omzeggens alle ministers zich met buitenlands beleid bezig houden en dat geeft geen beeld van coördinatie naar buiten uit, aldus het lid. In de beleidsverklaring is er sprake van een gedragscode die binnen de Vlaamse regering tussen de ministers zal worden gesloten. Het lid wenst te weten hoe dat in de praktijk zal werken, want het zou uiterst zinvol zijn dat er iets meer blijkt wordt gegeven van gemeenschappelijkheid naar buiten toe.

De minister-president dankt voor de terzake gedane bedenkingen en suggesties. Hij wil inderdaad het buitenlands beleid van Vlaanderen sterk profileren, waarbij vorm en inhoud niet mogen gescheiden worden. Het buitenlands beleid moet inhoud hebben, en in zijn vormgeving dient het duidelijk naar buiten te worden gedragen, op een coherente en gecoördineerde wijze.

Daartoe dienen alle verantwoordelijke ministers op alle domeinen ter zake goed te weten wie zich met wat zal bezighouden en waarvoor ze zelf bevoegd zijn. Vandaar de horizontale begroting bij de beleidsverklaring, die overigens dient te worden samengelezen met die van 28 april, aldus de minister-president die nog eens bevestigt dat hogervermeld principe in een gedragscode zal worden afgesproken. Dat zal een grote stap vooruit zijn in de evolutie naar meer coherentie en coördinatie inzake het buitenlands beleid.

Relatie met Nederland — Politieke invulling

Inzake de politieke invulling van de Vlaamse autonomie in relatie tot Nederland, uit een lid zijn bezorgdheid dat dit te weinig gebeurt. Vanuit andere EG-landen, zoals Duitsland en Italië stemt men zich beter af op wat in België is veranderd. Van Nederlandse officiële kant constateert men in het beste geval een passieve afwachterende houding om samen te werken met een autonoom wordend Vlaanderen. Ook in Beneluxverband is dit voelbaar. Men komt niet verder dan goede persoonlijke intenties, maar officiële positieve stappen worden niet gezet.

Het lid stelt zich derhalve de vraag hoe we die politieke samenwerking met Nederland kunnen activeren, en in de eerste plaats denkt hij aan een grote informatieve en terreinverkenkende ontmoeting tussen Vlaamse en Nederlandse parlementairen los van de Nederlandse Taalunie en de Beneluxraad.

Ook kan gedacht worden aan een informeel gesprek over deze problematiek tussen onze minister-president en premier Lubbers.

De minister-president stelt inderdaad ook vast dat Nederland zich strikt houdt aan de officiële bestaande staatkundige organisatie van ons land, en de diplomatieke betrekkingen daarop afstemt. Om tot een betere politieke samenwerking met Nederland te komen, zal de minister-president toewerken naar een breder samenwerkingsakkoord met Nederland.

Hoe verder vorm kan worden gegeven aan een betere verstandhouding en samenwerking met de Nederlandse parlementairen zal via het reeds aangekondigde gesprek met premier Lubbers worden geregeld. Samen zullen beide premiers nadenken over de mogelijke formules om dit proces op te starten, zoals bijvoorbeeld het idee van een Vlaamse Week in Nederland, waarbij wordt gemikt op een hernieuwde kennismaking tussen Vlaanderen en Nederland en waarin zowel economie als cultuur aspecten kunnen zijn, die worden in de verf gezet.

Op die manier kan ook worden toegewerkt naar een betere synergie met de Nederlandse diplomatie. Verder deelt de minister-president mee dat een vraag naar een bespreking van de interregionale samenwerking aan hem werd gericht van Nederlandse zijde, en dat daartoe een vergadering is belegd met de commissarissen van de Koningin van de betrokken provincies.

Besluitend stelt de minister-president dat hij samen met de Commissie en de Vlaamse Raad een aantal stappen wil zetten naar een betere samenwerking met Nederland op politiek, cultureel en economisch vlak.

Over de samenwerking met Nederland wil een ander lid een aantal bedenkingen en vragen kwijt.

Allereerst ondersteunt hij het in de beleidsverklaring geopperde idee met Nederland een gans nieuw en op brede basis gestoeld verdrag af te sluiten. Het opentrekken van het klassieke culturele verdrag (reeds daterend uit 1946) met Nederland zal door velen worden toegejuicht.

Spreker vindt het ook belangrijk dat de Benelux-samenwerking wordt verdergezet. Het is immers goed binnen het verenigde Europa de middelgrote maat te handhaven, zoals bijvoorbeeld buiten Europa de drie Baltische Staten een samenwerkingsverband hebben. Het lid bepleit een confederaal Benelux-model, want het comité van ministers spreekt zich heden ten dage uit over belangrijke problemen, waarvoor het geen bevoegdheid meer heeft. Hij verwijst naar het

voorbeeld van confederaal overleg met Nederland, Wallonië en Vlaanderen over de waterverdragen. Dat overleg was positief en bemoedigend en biedt perspectieven voor een betere samenwerking.

Hij stelt tevens de vraag op welke manier de Beneluxraad (en ook de Raad van Europa) zullen worden opgevuld, na de komende grondwetswijziging die de structuur van België, ook tegenover het buitenland, fundamenteel zal wijzigen.

Verder vindt het lid de voorgestelde vergadering van Vlaamse en Nederlandse parlementairen een goed idee, daarbij verwijzend naar de positieve contacten tussen gelijkgestemde fracties van beide landen. De Vlaamse minister bevestigt nogmaals dat m.b.t. de nieuwe bevoegdheden voor buitenlandse aangelegenheden, binnen het raam van de op stapel staande grondwetswijziging, de samenwerking binnen België en ook in Benelux zal herzien worden, binnen de nieuwe krijtlijnen van de gewijzigde bevoegdheden. Hij zal ter zake voorstellen formuleren naar het comité van ministers.

De minister-president onderschrijft het idee van een confederale Benelux.

Grensoverschrijdende samenwerking

Het belang van de grensoverschrijdende samenwerking kan niet genoeg benadrukt worden, aldus dezelfde spreker die daarin een belangrijke hefboomfunctie ziet voor de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland.

Vooraf met de regio's beneden de Moerdijk liggen op dat punt belangrijke mogelijkheden, die gebaseerd zijn op gelijke mentaliteit en opvattingen.

Vlaams-Nederlands Huis te Brussel

Hierover vindt het betrokken lid niets in de begroting. Hij vraagt zich af of een trefpunt van de 20 miljoen Nederlands-taligen binnen Europa dan niet belangrijk is.

De minister-president vraagt zich af of de realisatie hiervan op dit ogenblik een prioriteit moet krijgen binnen het geheel van het buitenlands beleid en dat verklaart ook waarom er ter zake geen kredieten zijn ingeschreven in de begroting.

Samen werking tussen de gemeenschappen

In verband met de vertegenwoordiging van de gemeenschappen in ons land, dringt een lid aan op de oplossing van de zogenaamde onthoudingsituatie van ons land. Wanneer de gemeenschappen, die vertegenwoordigd zijn aan de internationale onderhandelingsstafels over aangelegenheden waarvoor ze bevoegd zijn, het eens zijn, dan is er geen probleem.

Wanneer ze het niet eens zijn, bevindt de Belgische lidstaat zich in een moeilijke situatie en moet het zich onthouden. Het lid vraagt zich af of Vlaanderen zich inzake culturele aspecten niet moet binden aan overleg voor akkoord ter zake met Nederland, vooral in culturele aangelegenheden.

De minister-president erkent deze moeilijkheid bij voorgestelde opvattingen van de gemeenschappen. Een onthouding ligt dan voor de hand, maar telt op Europees vlak niet mee voor het bepalen van een meerderheid (zowel unanieme als gekwalificeerde). Het idee met betrekking tot een culturele alliantie met Nederland is een interessante suggestie.

Europa van de culturen

Binnen enkele maanden zal in België een gans nieuwe situatie ontstaan met betrekking tot het buitenlands beleid.

Een lid vindt het goed dat daarover afspraken worden gemaakt tussen het niveau van de deelstaten en dat van de federale overheid.

Maar ook tussen de regio's onderling dienen ten opzichte van het Europese niveau heel wat afspraken gemaakt. In dat verband is het goed dat wordt gedacht aan een Europa van de culturele regio's, een soliede „wervelkolom” van grote culturele entiteiten. Want spreker ziet niet veel heil in de kleine stadsstaten, graafschappen en dergelijke meer die zich aanbieden als kandidaten om regio van Europa te zijn.

Men moet kunnen afstand doen van de kleinere entiteiten want alleen een stevig gefundeerde „derde” niveau kan tegenover Europa genoeg weerwerk bieden.

Het idee is goed, maar, aldus het lid, er moet grondig worden nagedacht hoe men dit gaat waarmaken, met andere woorden de kleinere entiteiten overtuigen dat alleen grote culturele regio's volwaardige tegenspelers kunnen worden van Europa.

Deze opvatting krijgt inderdaad gestalte, zoals blijkt uit de beleidsverklaring van de minister-president die op het grote belang van de culturele regio's wijst. In het totaal zijn er 22 cultuurregio's voorzien.

Om dit te realiseren zal daartoe een beweging moeten worden op gang gebracht en verder continu ondersteund. Dit wordt uiteengezet in de beleidsverklaring onder het punt „De Europees-culturele alliantie”. Met die grote cultuurregio's zal het begrip „subsidiariteit” in de praktijk werkbaar zijn. Van het Belgische Voorzitterschap van de EG in de tweede helft van 1993 kan daarbij gebruik worden gemaakt om deze doelstellingen te helpen realiseren.

Op de opmerking en de vraag van een lid om over de evolutie van deze idee en de concrete stappen hiervan continu te worden ingelicht, antwoordt de minister-president dat hij ter zake denkt aan een periodieke „nieuwsbrief” aan de leden van deze Commissie.

Internationaal sportoptreden

Verwijzend naar de internationale impact van de gebeurtenissen rond Dirk Frimout, verwijst een lid naar de mogelijkheden voor internationale identiteitserkenning met betrekking tot de sport.

Op sportgebied bestaat Catalonië, en Schotland enz. Hij vraagt dat ook dat probleem goed zou worden bekeken in de internationale context, want sport is onze bevoegdheid, gerelateerd aan cultuur, opvoeding en volksgezondheid, allemaal aangelegenheden waarvoor we bevoegd zijn.

De minister-president beaamt deze stelling en kondigt de inrichting van een Vlaamse maraton aan mogelijk op 11 juli 1993.

Ontwikkelingssamenwerking

Dit luik ontbreekt in de beleidsverklaring, aldus een lid, dat betreurt dat dit aspect, qua bevoegdheid, niet mee in de hoger genoemde evolutie is overgedragen aan de Gemeenschappen, hoewel het toch makkelijk denkbaar is dat bijvoorbeeld onderwijs (VVOB) ook kan verschuiven naar de gemeenschappen toe.

De minister-president onderstreept dat de splitsing van de ontwikkelingssamenwerking vroeger op de agenda stond van diverse instanties en partijen, maar nu een omgekeerde richting uitgaat. Niemand is ter zake eisende partij van een

splitsing en hij meent dat men thans eerder dient na te denken over formules die een betere invulling geven voor de Vlaamse Gemeenschap, bijvoorbeeld op het stuk van onderwijs en vorming.

Zuidelijk Afrika

Sommige leden bepleiten het heraanknopen van de culturele betrekkingen met Zuid-Afrika, terwijl anderen de houding van de Vlaamse minister-president, zoals uiteengezet in de beleidsverklaring, bijtreden.

Een afwachtende houding zoals door de minister-president in zijn beleidsverklaring wordt afgekondigd, is volgens een lid aangewezen, want het is wijs om eerst de evolutie af te wachten, gezien in het najaar van 1993 democratische verkiezingen moeten plaats hebben, waarvan te verhopen valt dat dan op relatief korte termijn de fundamentele veranderingen snel van start zullen gaan.

De minister-president beaamt dit. De betrekkingen met Zuid-Afrika alsmede de heraanknopning van de culturele betrekkingen met dat land staan bovenaan het prioriteitenlijstje vanaf het ogenblik dat in dat land voldoende duidelijkheid bestaat met betrekking tot het opstarten van de democratiseringsprocessen. Dan pas kan worden afgewogen wanneer en op welke manier de eerste concrete stappen dienen te worden gezet.

Europese fondsen en programma's

In verband met deze programma's merkt een lid op dat niets in de beleidsverklaring is ingeschreven met betrekking tot Limburg. Hij vestigt de aandacht op de noden van de provincie Limburg met zijn jonge bevolking en zijn hoge werkloosheid. Er zouden, aldus het lid, op korte termijn $\pm$ 11 .000 jobs dienen te worden gecreëerd. Kan in deze commissie overleg worden gepleegd over de mogelijke aanwending van de Europese fondsen ten bate van Limburg.

De minister-president wil daar graag op ingaan en in deze Commissie daaromtrent overleg plegen, vermits duidelijk is afgesproken dat de aanwending van de structuurfondsen een exclusief regionale aangelegenheid is. Hij stelt voor hierover een aparte Commissievergadering te houden, voorstel waarmee de Voorzitter van de Commissie het mede namens de Commissie eens is.

In verband met de opvolging van en de integratie van Vlaanderen in de Europese programma's vraagt een lid zich af of Vlaanderen daartoe niet best een permanente vertegenwoordiger zou hebben bij de EG ?

De minister-president is het met het lid eens dat dit een eerste prioriteit is. De diverse etappes van de examens hebben een jaar geduurd, maar per 1 januari 1993 kan verwacht worden dat de benoeming van de een Vlaamse vertegenwoordiger bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de EG een feit is.

Cultuur en economie

Een lid vindt dat er geen contradictie is tussen cultuur en economie, zoals sommigen menen. Beiden zijn aspecten van onze samenleving en kunnen aan de andere staten als representatieve visitekaartjes worden gepresenteerd, zodat alsoo een totaal-imago ontstaat van Vlaanderen. Spreker verwijst overigens naar een voorbeeld, met name een tentoonstelling van Magritte in New-York, in de rand van een week over de economie van de „Région du Nord”.

Hij wijst tevens op de mogelijkheden van een op stapel staande Rubens-tentoonstelling te Boston. Verder dringt hij er op aan dat men ook de nodige aandacht zou schenken aan de hedendaagse kunstvormen in Vlaanderen als ambassadeurs van onze cultuur.

Hierop repliceert de minister-president dat dit laatste het geval is wanneer men de lijst ziet van de gezelschappen en ensembles die als culturele ambassadeurs zijn uitgekozen. Daarin vindt men heel wat namen uit de hedendaagse kunst, en, ingaand op opmerkingen van andere leden, blijkt daaruit ook duidelijk dat niet het „projectmatige” of de „zuilenbenadering” de keuzen hebben bepaald, maar wel de artistieke kwaliteit.

Frans- Vlaanderen

Een lid legt ook de nadruk op de noodzaak van goede contacten met Frans-Vlaanderen, naast deze met Nederland, dit vooral met het oog op de concrete uitwerking van de bestaande akkoorden tussen beide grensgebieden. Spreker vestigt de aandacht op de vorming van een zogenaamde „Metropole du Nord”, dat een bolwerk vormt van culturele en economische uitstraling aan de grens met West-Vlaanderen. Hoe zal men onze eigen identiteit hiertegenover benadrukken ? Welke initiatieven kunnen in verband hiermee worden genomen ?

De minister-president meent dat er reeds heel wat initiatieven en samenwerkingsakkoorden met de regio „Nord-Pas de Calais” zijn genomen, niet in het minst op het gebied van infrastructuur. Er wordt voor het ogenblik gedacht aan een „Vlaamse driedaagse” te Rijsel met een waaier van diverse activiteiten op cultureel, sociaal en economisch vlak.

Boedapest 1996

Een lid gaat volmondig akkoord met de intentie van de minister-president om in 1996 Vlaanderen met een eigen identiteit voor te stellen op de Wereldtentoonstelling van Budapest. Hij steunt dit initiatief voor 100 procent.

Aankoop residentie minister-president

In tegenstelling met de gemaakte kritiek steunt een lid de minister-president voor wat betreft de aankoop van een residentie (Errera — hotel) te Brussel. Vlaanderen moet inderdaad een waardige ontvangstplaats hebben ten opzichte van onze buitenlandse gasten. Spreker hoopt dat ons cultureel patrimonium, zowel nieuw als oud, in het huis zal worden geïntegreerd, zodat ook de materiële organisatie van de residentie Vlaanderens cultuur visueel kan uitstralen.

De minister-president dankt het lid voor deze steun en zal ondanks de kritiek, zonder schroom dit project verder voltooien.

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Het betreft hier de programma's 12.10 en 12.40, van afdeling 1, begrotingskredieten en afdeling III, diensten met afzonderlijk beheer, De Brakke Grond.

Door verschillende leden worden hier een aantal diverse vragen gesteld, die voor de leesbaarheid per onderwerp zijn ondergebracht.

Samenwerkingsakkoord met de Duitstaligen

Het bedrag dat hiervoor op basisallocatie 12.24 is uitgetrokken blijft onveranderd, wat op zichzelf geen bezwaar is, aldus een lid, dat de indruk heeft dat het ter zake op het terrein zeer stil is geworden. De vraag is nu wat er met het samenwerkingsakkoord met de Duitstaligen gaat gebeuren ?

Het samenwerkingsakkoord met de Duitstaligen wordt aangepast en uitgevoerd in functie van de noodwendigheden, aldus de minister-president in zijn antwoord. De samenwerking wordt ook administratief op punt gesteld. (zie bijlagen IV en V)

Multilaterale samenwerking

De uitgaven voor de multilaterale samenwerking op basisallocatie 12.29 bedragen 42,5 miljoen frank. Over deze ernstige stijging verheugt een lid zich, ook in het licht van de intenties om van de periode van het Belgisch voorzitterschap bij de EG gebruik te maken. Het lid uit zijn bezorgheid over sommige uitlatingen van de federale minister van buitenlandse zaken, die wijzen in de richting van een mogelijke ondergeschiktheid van de Gemeenschappen inzake buitenlands beleid.

Activiteiten ter ondersteuning van het Vlaams imago

In deze uitgaven (vermeld op basisallocatie 12.33) zijn er op een totaal bedrag van 82,3 miljoen frank, circa 15 miljoen frank voorzien voor de Frankfurter Buchmesse. Het lid vraagt wat er met de 67 resterende miljoen frank wordt ondersteund ?

Hierop wordt volgend omstandig antwoord verstrekt.

De kredieten worden onder meer aangewend voor :

- de aanwezigheid van de Vlaamse regering op FTI 1993 ;
- de deelname van Vlaanderen aan de wereldtentoonstelling in Taejon (Korea) ;
- een aanwezigheidspolitiek op belangrijke internationale manifestaties, onder meer in de prioritaire regio's waarmee Vlaanderen akkoorden heeft afgesloten (bv. de Internationale Gartenbau-ausstellung 1993 in Stuttgart) ;
- kennismakingsinitiatieven voor in Vlaanderen verblijvende buitenlanders (journalisten, diplomaten, regionale vertegenwoordigers, EG-ambtenaren, buitenlandse studenten).

Toelagen aan verenigingen en instellingen in het buitenland

Op basisallocatie 35.02 zijn 48 miljoen frank ingeschreven voor bovenvermelde instellingen. Daarin is begrepen het Belgisch centrum te OSAKA, die moeilijkheden hebben met het laattijdig doorstorten van toelagen. Het lid vraagt of hieraan kan worden verholpen.

De minister-president antwoordt hierop bevestigend.

Grensoverschrijdende samenwerking

Er is ter zake een akkoord tussen drie Vlaamse en drie Nederlandse provincies. Een lid heeft de indruk dat deze samenwerking, althans met één Vlaamse provincie niet erg vlot loopt, om niet te zeggen dat ze is stilgevallen.

Het lid wenst te weten hoe men deze samenwerking terug gaat activeren en of de minister-president daarin een actieve rol kan spelen. Hoe zal de niet-actieve provincie worden bewerkt om ter zake terug in gang te schieten, want het akkoord moet worden uitgevoerd, aldus het lid.

De minister-president is op de hoogte van deze problematiek. Hij heeft ter zake te Maastricht 17 protocollen getekend en er is een contact gelegd om zich ter zake te beraden met de commissarissen van de Koningin van de betrokken provincies. Ook op administratief vlak is er flinke voortgang gemaakt.

Nederlandse Taalunie

Een lid vraagt ter zake dat er een evaluatieverslag van de Nederlandse Taalunie wordt besproken in deze Commissie, eens dat ze, gezien de recente beslissingen van het nieuwe minister-comité, op kruissnelheid zal komen, wat er volgens het lid zeker in zit. Niet in het kader van deze begroting, maar in de toekomst zegt het lid te zullen aandringen dat de bijdrage voor de Nederlandse Taalunie wordt verhoogd, congruent met de alsdan gestegen activiteit.

Brakke grond

Er is geen kritiek op de verhoogde bijdrage aan de Brakke Grond. Er is een tijdje wel kritiek geweest, maar thans zijn de berichten wel positief, aldus het lid, dat vraagt of er ter zake een activiteitenverslag over de Brakke Grond kan worden toegevoegd.

Er waait inderdaad een nieuwe frisse wind in het cultureel centrum „De Brakke Grond”, aldus de minister-president, die aan zijn collega van Cultuur een overzicht van de activiteiten voor 1992 zal opvragen.

Verruiming van de culturele akkoorden

Ter zake werd door de eenparige Vlaamse Raad ooit gepleit voor een herziening van de culturele akkoorden in de zin van een verruiming van de akkoorden, dus ruimer dan alleen maar cultuur en onderwijs. Daar is nog maar weinig van te merken, alsook van een vernieuwde invulling van de werkprogramma's.

De minister-president antwoordt ter zake dat samen met de administratie werk gemaakt wordt van de heroriëntering van de culturele akkoorden.

Totaalprogramma internationale betrekkingen

Dit programma voor internationale culturele betrekkingen is begroot op 193 miljoen frank, aldus een lid, maar hij stelt vast dat daarnaast, en niet aan de Commissie voorgelegd, nog eens 160 miljoen frank is uitgetrokken voor culturele initiatieven ter bevordering van de wisselwerking tussen economie en cultuur.

Nu de horizontale begroting er is, krijgt men een goed overzicht, maar ervoor was het moeilijk werken, aldus het lid.

Het thans via de horizontale begroting zichtbaar geworden externe beleid is veel breder dan het „klassieke” buitenlandse beleid. Alleen voor onderwijsaangelegenheden stelt het lid vast dat 200 miljoen frank op die begroting eigenlijk onder buitenlands beleid behoren te zitten. Het lid vraagt zich af of in de toekomst niet alles wat buitenlands beleid is, onder een noemer dient te worden gebracht.

Projectmatig werken

Een lid wijst op het consumptieve karakter van een beleidsvoering met projecten. Vaak wordt naar Nederlandse gewoonte gewerkt met projecten, en die moeten dan liggen binnen zekere normen, door de overheid vastgelegd, wil men steun krijgen. Maar, aldus het lid, het feit dat men geen echt project in die zin kan indienen, betekent nog niet dat er niet gewerkt wordt en er geen behoeften bestaan.

Culturele ambassadeurs

De vraag is of er voor de aanwijzing criteria bestaan. Als er zijn, zouden die best worden meegedeeld.

De minister-president antwoordt dat het eerste selectiecriterium de kwaliteit is, zoals blijkt uit de aan de beleidsbrief toegevoegde lijst. Deze lijst is een „open lijst”. Het tweede belangrijke criterium is de internationale bekendheid en uitstraling van de culturele ambassadeur. Daarnaast dient de kandidaat zich ertoe te verbinden op permanente basis in de eigen naamgeving te verwijzen naar „Vlaanderen”. De aard van het ambassadeurschap bepaalt of een titel van beperkte duur dan wel voor een aantal jaren wordt toegekend.

Onderwijsprogramma's

Het programma 33.2 bevat basisallocaties 33.46 (Toelage aan de Nederlands-Vlaamse fundatie onderzoek Nederlandse taal en cultuur) en 33.47 (Financiering van lexicografische vertaalvoorzieningen voor het Nederlandse taalgebied).

Een lid vraagt zich af of dit geen dubbel gebruik is met de Nederlandse Taalunie, daar hij meent dat die aangelegenheden reeds aan de Nederlandse Taalunie waren overgedragen.

VVOB — culturele ambassadeurs

De statuten van de VVOB zijn ingewikkeld en behoeven wellicht een aanpassing, maar het VVOB is een waardevolle instelling, dat soms feitelijk de rol speelt van culturele ambassadeur van Vlaanderen in de wereld. Het lid meent dat het VVOB blijvend moet worden ondersteund. In verband met de 220 docenten Nederlands die ook een functie van culturele ambassadeur zouden kunnen vervullen, vraagt een lid nogmaals na te gaan in hoeverre die docenten die functie van feitelijke ambassadeur kunnen op zich nemen.

De minister-president geeft aan deze waardevolle suggestie te willen onderzoeken.

Humanitaire hulp

Er wordt een overzicht gevraagd van wat er is gebeurd met de humanitaire hulp ten belope van 10 miljoen frank.

De minister-president geeft het volgende antwoord.

In de begroting 1992 was tien miljoen frank voorzien voor humanitaire acties. In de loop van het jaar is dit bedrag door herschikkingen binnen de Vlaamse begroting verhoogd tot 107 miljoen frank.

In augustus heeft de Vlaamse regering beslist 25 miljoen frank noodhulp toe te kennen aan de noodlijdende bevolking in Somalië en 80 miljoen frank aan de vluchtelingen in het voormalige Joegoslavië.

De hulp aan Somalië werd verdeeld over Artsen zonder Grenzen (15 miljoen frank) en het Rode Kruis (10 miljoen frank).

Het bedrag voor Joegoslavië was voor een kwart bestemd voor opvang ter plekke en voor drie vierden voor opvang in Vlaanderen. Deze laatste 60 miljoen frank worden verdeeld over het Rode Kruis en Kind en Gezin.

In het voormalige Joegoslavië wordt bijgedragen tot de bouw van een winteropvangkamp door Caritas Internationaal Hulpbetoon (10 miljoen frank), opvang van vluchtelingen in Servië door het Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen (4 miljoen frank) en de verstrekking van medicijnen door Artsen zonder Grenzen (6 miljoen frank).

In 1993 wordt een bedrag van 10 miljoen frank voor humanitaire acties in de begroting voorzien.

FTI

De Engelstalige namen door de Vlaamse regering gegeven aan sommige van haar initiatieven (Flanders Technology, Eventhall, e.d.) zijn storend, aldus een lid, dat oproept om uitsluitend het Nederlands te gebruiken en aldus de verengelsing tegen te gaan.

De minister-president is het eens dat dient gezocht te worden naar werkbare Nederlandstalige benamingen voor al de activiteiten en initiatieven die uitgaan van de Vlaamse overheid.

RE TEX-programma

Voor het antwoord op een vraag van een lid over de concrete invulling van het RETEX-programma wordt verwezen naar de bespreking van de begroting van Economie.

Administratieve structuren

De intentie van de minister-president om luidens zijn beleidsverklaring van de administratie voor externe betrekkingen, het FIOC, de VDBH, de gemeenschapsattachés, de verbindingsagenten en de Vlaamse economische vertegenwoordigers de pijlers van zijn extern beleid te maken, wordt door een lid toegejuicht. Het is een positieve gedachte, aldus het lid, dat wenst te vernemen hoe dit concreet in de praktijk zal worden uitgebouwd.

Is er vanuit de Vlaamse regering genoeg druk uitgeoefend om bijvoorbeeld op het stuk van buitenlandse handel binnen de ambassades bevoegdheden over te dragen naar de economische vertegenwoordigers ?

Alle opdrachten om tot hogervermelde samenwerking en coördinatie te komen zijn gegeven, aldus de minister-president, die echter begrip vraagt en tijd om deze omschakeling te realiseren. De ambtenaren moeten ook de kans krijgen om zich in te stellen op de nieuwe situatie te meer daar een nieuwe grondwetswijziging grote veranderingen zal brengen op het vlak van de buitenlandse betrekkingen, de culturele akkoorden, e.d.m.

Alleszins zal, eens de door te voeren bevoegdheidswijzigingen een feit zijn, tot een grondige herorganisatie van de diensten dienen te worden overgegaan, zodat de federale en de Vlaamse niveau's op het stuk van het buitenlands beleid tot een betere samenwerking kunnen komen.

C. STEMMINGEN

Ter stemming gelegd worden de aan de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden toegewezen decreetsartikelen en programma's (bevoegdheden minister Van den Brande) eenparig aangenomen met 8 stemmen.

Met eenzelfde stemming stelt de Commissie de conformiteit vast tussen de administratieve begroting en de inhoud en de doelstellingen van de algemene uitgavenbegroting.

De verslaggever,

H. SUYKERBUYK

De voorzitter,

S. DE CLERCK

BIJLAGE 1

BETREFT : Horizontale Begroting Externe Betrekkingen 1993

1. Inleiding

— hierna volgt per organisatieafdeling van de uitgavenbegroting 1993 een opgave van alle basisallocaties, waarvan de formulering ondubbelzinnig aangeeft dat de uitgaven die hierop aangerekend kunnen worden met „internationale activiteiten” te maken hebben ;

— voor de eerste maal wordt een dergelijke horizontale begroting externe betrekkingen opgesteld ; in de toekomst zal dit systematisch gebeuren, ook met de medewerking van de verschillende bevoegde departementen, zodat nog een verfijnder beeld kan gegeven worden ;

— uit onderstaande lijst mogen geen „absolute”, conclusies voor het externe beleid van Vlaanderen getrokken worden :

1. de opgesomde basisallocaties laten in sommige gevallen ook „binnenlandse”, uitgaven toe ;

2. ook op niet opgesomde basisallocaties worden internationale activiteiten aangerekend (bv. de dotaties aan het VCGT, het Vlaams Commissariaat-generaal voor de Sport, de BRTN, de universiteiten en de wetenschappelijke instellingen)

2. Organisatieafdeling 00 : Vlaamse Raad

p.m.

3. Organisatieafdeling 01 : Vlaamse Regering

— Programma 01.1 : algemene werkingskosten	
71.01 : aankoop van hotel ERRERA	118,0 NGK
— Totaal :	118,0 NGK

4. organisatieafdeling 02 : minister-president

p.m.

5. organisatieafdeling 03 : Vice-minister-president

p.m.

6. organisatieafdeling 04 : Vlaams minister van Openbare Werken, Ruimtelijke ordening en Binnenlandse Aangelegenheden

p.m.

7. Organisatieafdeling 05 : Vlaams minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden

p.m.

8. Organisatieafdeling 06 : Vlaams minister van onderwijs en Ambtenarenzaken

p.m.

9. Organisatieafdeling 07 : Vlaams minister van verkeer en Buitenlandse Handel

p.m.

10. Organisatieafdeling 08 : Vlaams minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden

p.m.

11. Organisatieafdeling 09 : Vlaams minister van Financiën, Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin

p.m.

12. Organisatieafdeling 11 : Administratie Kanselarij, Voorlichting en Promotie

- Programma 11.2 : kanselarij en voorlichting
 - 12.10 : FTI : stand van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

	25,0 NGK
--	----------
- Totaal :

	25,0 NGK
--	----------

13. Organisatieafdeling 12 : Administratie Externe Betrekkingen

- provisioneel krediet Antwerpen '93 :

	75,5 GVK
	118,5 GOK
- algemene externe betrekkingen :

	287,0 NGK
--	-----------
- Totaal :

	287,0 NGK
	75,5 GVK
	118,5 GOK

14. Organisatieafdeling 13 : Administratie Programmatie en Wetenschapsbeleid

- Programma 13.1 : algemeen wetenschapsbeleid
 - 12.24 : uitgaven in het kader van de internationale wetenschappelijke samenwerking

	87,2 GVK
	87,2 GOK
- Totaal :

	87,2 GVK
	87,2 GOK

15. Organisatieafdeling 24 : Administratie Financiën en Begroting

p.m.

16. Organisatieafdeling 32 : Administratie Secundair Onderwijs

- Programma 32.1 : secundair onderwijs
 - 01.90 : allerlei uitgaven i.v.m. samenwerkingsprojecten met de EG

	59,0 NGK
--	----------
- Totaal :

	59,0 NGK
--	----------

17. Organisatieafdeling 33 : Administratie Hoger Onderwijs Wetenschappelijk Onderzoek

- Programma 33.2 : universitair onderwijs
 - 01.31 : uitgaven voor personeel en werking ingevolge de deelname van België aan internationale activiteiten i.v.m. het wetenschapsbeleid

	4,0 NGK
--	---------
 - 33.43 : toelagen voor de financiering van beurzen en aanverwante kosten in het Belgisch Historisch Instituut te Rome en de Franse School te Athene

	1,8 NGK
--	---------
 - 33.46 : toelage Nederlands-Vlaams Font

	8,0 NGK
--	---------
 - 33.47 : financiering lexicografische vertaalvoorzieningen in het Nederlandse taalgebied

	10,0 NGK
--	----------
 - Totaal :

	23,8 NGK
--	----------

18. Organisatieafdeling 34 : Administratie Permanente Vorming

- Programma 34.2 : inspectie
 - 01.88 : allerhande uitgaven i.v.m. samenwerkingsprojecten met de EG : 1,7 NGK
- Totaal : 1,7 NGK

19. Organisatieafdeling 35 : Administratie Algemene Onderwijsdiensten en voorlichting

- Programma 35.4 : algemeen onderwijs en vorming
 - 01.20 : internationale projecten 1,0 NGK
 - 01.93 : allerhande uitgaven i.v.m. internationale onderwijsbetrekkingen 14,4 NGK
 - 12.12 : kosten m.b.t. het EG-voorzitterschap 5,1 NGK
 - 12.27 : werkingskosten van subcommissies en werkgroepen in het raam van het Vlaams-Nederlands werkprogramma 1,5 NGK
 - 12.63 : lopende uitgaven m.b.t. de Unesco, de Raad van Europa, de OESO, de Benelux en de culturele betrekkingen in het algemeen 4,0 NGK
 - 33.01 : toelage aan VVOB 43,0 NGK
 - 33.08 : toelage aan „Europese vereniging van het onderwijzend personeel” — officiële sector 0,2 NGK
 - 33.14 : toelage voor „Europese vereniging van het onderwijzend personeel” — vrije sector 0,2 NGK
 - 33.24 : toelagen voor reisbeurzen en andere verbintenissen buiten de culturele akkoorden 6,0 NGK
 - 33.25 : toelagen voor reisbeurzen en andere verbintenissen binnen culturele akkoorden 52,3 NGK
 - 33.27 : Europese uitwisselingsprojecten 6,8 NGK
 - 34.26 : beurzen in het kader van Europese samenwerkingsprogramma's en internationale onderwijsprojecten 43,8 NGK
- Totaal : 178,3 NGK

20. Organisatieafdeling 36 : Administratie Personeel van de Onderwijsinstellingen p.m.

21. Organisatieafdeling 37 : onderwijs volgens grote posten p.m.

22. Organisatieafdeling 41 : Administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn

- Programma 41.1 : algemeen welzijnsbeleid
 - 12.22 : allerhande uitgaven i.v.m. opmaak en verstrekking van informatie, organisatie van en deelname aan congressen en seminaries in binnen- en buitenland 7,0 NGK
- Programma 41.4 : gezinsaanlegenheden
 - 34.01 : toelage aan de internationale vereniging voor familiale organisaties 0,5 NGK
- Totaal : 7,5 NGK

23. Organisatieafdeling 42 : Administratie Volksgezondheid

- Programma 42.1 : Volksgezondheid
 - 12.22 : allerhande uitgaven m.b.t. het gezondheidsbeleid incl. de kosten voor organisatie en deelname aan bijeenkomsten in binnen- en buitenland m.b.t. de gezondheidsvoorziening 1,7 NGK
- Totaal : 1,7 NGK

24. Organisatieafdeling 43 : Administratie Socio-Cultureel Werk

— Programma 43.1 : jeugd		
01.02 :	uitgaven in het kader van de internationale culturele samenwerking voor het jeugdwerk en bijdrage aan het Europees Jeugdfonds	8,1 NGK
33.22 :	toelage aan het Europees Muziekfestival voor de jeugd in Neerpelt	2,3 NGK
33.32 :	toelage aan JINT vzw	6,4 NGK
— Programma 43.2 : volksontwikkeling		
01.03 :	uitgaven in het kader van de internationale culturele samenwerking voor volksontwikkeling en openbare bibliotheken	10,0 NGK
33.49 :	toelage voor vzw Europahuis Ryckvelde	2,0 NGK
— Totaal :		28,8 NGK

25. Organisatieafdeling 44 : Administratie Kunst

— Programma 44.2 : muziek, letteren en podiumkunsten		
33.69 :	toelage aan het Europees Centrum voor opera en Vocale Kunst	4,5 NGK
— Programma 44.4 : internationale culturele betrekkingen		
01.02 :	uitgaven in het kader van de internationale culturele samenwerking voor kunst	118,4 NGK
02.01 :	bijdrage aan de Nederlandse Taalunie	54,0 NGK
41.04 :	dotatie aan „De Brakke Grond”	21,5 NGK
— Totaal :		193,9 NGK

26. Organisatieafdeling 49 : Diensten van de Secretaris-generaal p.m.

27. Organisatieafdeling 51 : Administratie Economie

Programma 51.1 : algemeen economisch beleid		
12.24 :	uitgaven in uitvoering van de overeenkomst met FTI-stichting	24,0 NGK
12.26 :	allerhande werkingskosten FIOC	65,0 NGK
— Programma 51.4 : buitenlandse handel en exportbevordering		
12.21 :	uitgaven i.v.m. acties, realisaties, publicaties en manifestaties ter bevordering van de export	20,0 NGK
41.01 :	toelage aan de VDBH	367,0 NGK
41.05 :	deelname in de kosten van de VDBH voor marktstudies, prospecties, opleiding en andere initiatieven genomen door ondernemingen ter bevordering van de export	130,0 GVK 116,2 GOK
— Programma 51.5 : energie		
12.24 :	allerhande uitgaven i.v.m. de deelname aan internationale initiatieven op het vlak van het energiebeleid	15,0 GVK 15,0 GOK
— Programma 51.7 : industriële vernieuwing		
01.02 :	uitgaven m.b.t. allerlei initiatieven in Midden- en Oost-Europa	381,8 GVK 400,0 GOK
— Programma 51.9 : kwaliteitsbeleid		
01.03 :	allerhande uitgaven ter bevordering van de samenwerking tussen economie en cultuur	160,0 NGK
— Totaal :		636,0 NGK 526,8 GVK 531,2 GOK

28. Organisatieafdeling 52 : Administratie Werkgelegenheid

- Programma 52.3 : landbouwvorming
 - 44.01 : toelagen voor de scholing van de personen die in de landbouw werkzaam zijn, tussenkomst in de uitwisseling van jonge Belgische en vreemde landbouwers, alsook in de kosten van studiereizen naar het buitenland van jonge landbouwers 24,5 NGK
- Programma 52.4 : werkgelegenheid
 - 12.21 : studies en onderzoeken, allerhande uitgaven m.b.t. manifestaties in binnen- en buitenland en m.b.t. publicaties en publicatiemateriaal 22,0 NGK
- Totaal : 46,5 NGK

29. Organisatieafdeling 53 : Administratie Binnenlandse Aangelegenheden

p.m.

30. Organisatieafdeling 61 : Administratie Leefmilieu, Natuur en Landinrichting

- Programma 61.3 : ordening van het platteland
 - 12.33 : allerlei kosten i.v.m. de studie en voorlichting betreffende de ruilverkaveling en de landinrichting incl. de deelname aan de organisatie van tentoonstellingen, studietoelagen en studiebezoeken in binnen- en buitenland 4,6 NGK
- Programma 61.4 : watervoorziening
 - 12.59 : studies i.v.m. drinkwatervoorziening ; kosten i.v.m. de organisatie van en deelname aan bijeenkomsten in binnen- en buitenland 3,0 GVK
3,0 GOK
- Totaal : 4,6 NGK
3,0 GVK
3,0 GOK

31. Organisatieafdeling 62 : Administratie Ruimtelijke ordening en Huisvesting

- Programma 62.2 : Monumenten en landschappen
 - 12.21 : allerhande uitgaven voortvloeiend uit externe contacten 1,0 NGK
- Totaal : 1,0 NGK

32. Organisatieafdeling 63 : Administratie Weginfrastructuur en Verkeer

p.m.

33. Organisatieafdeling 64 : Administratie waterinfrastructuur en Scheepvaart

- Programma 64.2 : havens, loodswezen en zeescheepvaart
 - 12.21 : studies en onderzoeken inzake havenmateries incl. allerhande uitgaven voortvloeiend uit internationale contacten 17,0 NGK
- Programma 64.4 : algemeen infrastructuur- en verkeersbeleid
 - 34.02 : toetreding tot internationale organismen 0,1 NGK
- Totaal : 17,1 NGK

34. Organisatieafdeling 65 : Administratie overheidsopdrachten en Gebouwen

p.m.

35. Organisatieafdeling 69 : Diensten van de Secretaris generaal

— Programma 69.9 : diensten van de Secretaris-generaal		
12.28 :	kosten wegens deelname aan allerhande tentoonstellingen in binnen- en buitenland ; vertegenwoordigings-, ontvangst- en ceremoniekosten . . .	4,7 NGK
33.07 :	subsidie aan Belcotic en/of rechtsopvolger	0,1 NGK
— Totaal :		4,8 NGK

36. Organisatieafdeling 99 : College van Secretarissen-generaal

p.m.

37. Overzichtstabel

Organisatieafdeling	NGK	GVK	GOK
Vlaamse Regering (01)	118,0	—	—
Administratie Kanselarij en Voorlichting (01)	25,0	—	—
Administratie Externe Betrekkingen (12)	287,0	75,5	118,5
Administratie Programmatie en Wetenschapsbeleid (13)	—	87,2	87,2
Administratie Secundair Onderwijs (32)	59,0	—	—
Administratie Hoger Onderwijs, Wetenschappelijk Onderzoek (33)	23,8	—	—
Administratie Permanente Vorming (34)	1,7	—	—
Administratie Algemene Onderwijsdiensten en voorlichting (35)	178,3	—	—
Administratie Gezin en Maatschappelijk welzijn (41)	7,5	—	—
Administratie Volksgezondheid (42)	1,7	—	—
Administratie Socio-Cultureel Werk (43)	28,8	—	—
Administratie Kunst (44)	193,9	—	—
Administratie Economie (51)	676,0	526,8	531,2
Administratie Werkgelegenheid (52)	46,5	—	—
Administratie Leefmilieu, Natuur en Landinrichting (61)	4,6	3,0	3,0
Administratie Ruimtelijke Ordening en Huisvesting (62)	1,0	—	—
Administratie Waterinfrastructuur en Scheepvaart (64)	17,1	—	—
Diensten van de Secretaris-generaal (69)	4,8	—	—
TOTAAL	1.634,7	692,5	739,9

BIJLAGE II

Vlaams Samenwerkingsprogramma voor Centraal- en Oost-Europa

1. Modaliteiten.

Ingediende projecten zullen worden beoordeeld op basis van de volgende criteria.

1.1. Geografische oriëntatie

De initiatieven kunnen gericht zijn op de landen in Centraal- en Oost-Europa die door de Europese Gemeenschap zijn erkend en waartegen geen internationale sancties zijn uitgevaardigd. Voorrang zal worden gegeven aan projecten met de Tsjechische Republiek, Slovaakse Republiek, Polen, Hongarije en de regio Sint-Petersburg.

1.2. Samenwerking

De projecten dienen betrekking te hebben op een samenwerkingsverband tussen de Vlaamse overheid, een instelling, organisatie of onderneming die actief is in Vlaanderen enerzijds, en een partner in één van de begunstigde landen (regio's) anderzijds. De initiatieven moeten in overeenstemming zijn met de prioriteiten en het economisch hervormingsbeleid van het gastland of de regio. Doelstellingen en modaliteiten dienen in dit kader te passen.

1.3. Actieterrein

De beoogde samenwerking beperkt zich niet tot het louter economische terrein. Initiatieven op tal van andere vlakken kunnen een belangrijke steun betekenen voor deze landen en komen eveneens voor (mede-)financiering in aanmerking : leefmilieu, infrastructuur, opleiding en vorming, uitbouw en versterking van het sociaal-economisch overleg, . . . Voorkeur zal worden gegeven aan projecten en acties van interdisciplinaire aard, die tevens passen in een meerjarenperspectief. De maximum uitvoeringstermijn dient evenwel beperkt te blijven tot 5 jaar.

1.4. Prioriteiten

Bij de selectie van projecten zal voorrang worden verleend aan :

1. initiatieven tot deelname aan acties van de Europese Gemeenschap (Phare-programma . . .), OESO, BERD, IAO, e.a., waarbij een gedeelte van de financiering door deze internationale instellingen wordt gedragen ;
2. samenwerkingsinitiatieven steunend op een belangrijke inbreng door privé-organisaties en/of ondernemingen ;
3. samenwerkingsinitiatieven met overheidsinstellingen uit Vlaanderen en het gastland of de regio.

1.5. Tussenkost — maximum uitgaven

Kosten kunnen betrekking hebben op :

- Zendingskosten verbonden aan voorbereiding en uitvoering van het initiatief ;
- investeringsuitgaven ;
- personeels- en werkingskosten ;
- uitgaven verricht in Vlaanderen, omwille van de beoogde samenwerking : kosten voor ontvangst en verblijf van partners uit het gastland ; kosten inzake opleiding en vorming ; uitrustingsuitgaven.. .

studiekosten ; voor studie-opdrachten op initiatief van privé-organisaties, kan de steun maximaal 20 % bedragen van de totale kosten. Dergelijke opdrachten komen evenwel alleen voor tussenkost in aanmerking als zij een projectgebonden karakter vertonen, gericht op de concrete realisatie van één of meer samenwerkingsverbanden (voor studies van algemeenverkennde aard kan geen beroep worden gedaan op tussenkost).

— Om een zo groot mogelijk aantal waardevolle initiatieven te kunnen ondersteunen, wordt de maximale tussenkost per project beperkt tot 50 miljoen BEF.

— Om een substantiële bijdrage aan het herstructureringsproces te verzekeren, komen alleen projecten in aanmerking met een minimum kostprijs van 2 miljoen BEF.

2. Procedure

Aanvragen tot tussenkomst moeten worden ingediend bij de Administratie Economie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

De vereiste aanvraagformulieren zijn te verkrijgen bij :

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Administratie Economie
Bestuur Commercialisering en Oriëntering
Markiesstraat 1
B-1000 Brussel
Fax : 02/502.47.02
Telefoon : 02/507.38.64 / 507.37.18 / 507.37.17

BIJLAGE III
Culturele ambassadeurs

De Minister-president en de Vlaamse Minister van Cultuur toetsen samen de kandidaturen aan de selectiecriteria. De Vlaamse Minister van Cultuur geeft de kwaliteitsstempel aan de kandidaten.

Lijst van de culturele ambassadeurs

- muziek
 - 1 Fiamminghi
 - Vlaamse Barokensembles (o.l.v. Philippe Herreweghe, Jos Van Immerseel, Sigiswald Kuijken en René Jacobs)
 - Festival van Vlaanderen
 - De Vlaamse Opera
 - Vlaamse Polyfonisten
 - Podium en dans
 - Rosas en Ultima Vez (A.T. De Keersmaecker en W. Vandekeybus)
 - Koninklijk Ballet van Vlaanderen
 - Vlaams Theater Instituut (V.T.I.)
 - Letteren
 - Stichting Frankfurter Buchmesse
 - Beeldende Kunst
 - Splendours of Flanders
 - 1 Fiamminghi a Roma : Van Gossaert tot Rubens
 - Actie Vlaamse Primitieven
 - Film
 - Filmfestival van Vlaanderen — Gulden Spoor
 - Daens
 - Toerisme
 - Vlaanderen Vakantieland (imagocampagne)
 - Jeugd
 - Jint vzw
 - Diverse sectoren
 - Mercator
 - Stichting voor Kunstpromotie
 - Antwerpen '93
-

BIJLAGE IV

Samenwerkingsprogramma tussen de Vlaamse Gemeenschap
en de Duitstalige Gemeenschap

JAARVERSLAG 1991

Sectoren	Uitgaven Vl.G.	D.G.
1. ONDERWIJS		
Studiebeurzen vanwege de Vlaamse Gemeenschap voor :		
— Denise Chavet KUL	50.000	
— Stephan Thomas UIA	50.000	
— Michel-Patrick Weber BME Gent	50.000	
Opsturen documentatie over de Duitstalige Gemeenschap aan Vlaamse studenten en leraars Duits		
II. KUNST		
Opsturen documentatie over beeldende kunsten		
Theateropvoering door de Nederlandstalige Kring	30.000	20.000
Opsturen van Vlaamse literatuur aan de openbare biblio- theek in Eupen		
Opsturen documentatie „School en Museum”		
Drie optredens klarinettenkwartet Marcel Hanssens	180.000	
III. SOCIAAL-CULTUREEL		
1. Volksontwikkeling		
Optredens amateuristische kunstbeoefening :		
De Averulle uit Waasmunster	20.000	
Kempisch Jeugd Fanfare Orkest	20.000	
Harmonie Eijsden	50.000	
Männerquartett Eupen in Diest	40.000	
2. Jeugd		
Jaarlijkse ontmoeting van de drie jeugdleden van de drie Belgische Gemeenschappen : Alden Biezen (25-26.04.91)	95.670	
IV. WELZIJN		
Studiedag over de demografische ontwikkeling en OCMW's in de Duitstalige Gemeenschap (19.04.91). Deelname van prof. dr. Cliquet en dr. Lambrechts		10.000
Op uitnodiging van de Duitstalige Gemeenschap greep op 03.10.91 een uitwisseling plaats op het vlak van de kind- er- en jeugdbescherming. De Vlaamse Gemeenschap stelde er haar nieuw dekreet jeugdbescherming voor		20.000
V. GEZONDHEIDSZORG		
Conferentie (27.03.91) over de hervorming van de school- geneeskunde. Deelname van de Vlaamse Gemeenschap : dr. Cochez	8.890	10.000

Sectoren	Uitgaven Vl. G.	D.G.
VI. SPORT		
Acht sportkampen in Wörriken :		
— Windsurfen (40 personen) ;		
— rotsbeklimmen en natuurexploratie (40 personen)		
Tennisstage in Herentals (28.10.91 — 1.11.91)	38.500	
VII. MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN		
Opsturen documentatiepakket		
Fototentoonstelling „Brussel beschermd” over beschermd monumenten in Brussel (19.01-27.01.91)	25.000	

BIJLAGE V

Samenwerkingsprogramma voor het jaar 1992

in uitvoering van het samenwerkingsakkoord tussen de
Vlaamse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap

1. ONDERWIJS

1.1. Algemeen

1.1.1. De Duitstalige Gemeenschap zal het aanbod van het ontmoetingscentrum Burg-Reuland op het vlak van leraren- en scholierenvorming regelmatig meedelen aan de Vlaamse Gemeenschap.

1.1.2. Beide Partijen zullen hulp verlenen bij de organisatie van schoolreizen voor leerlingen van het secundair en het bijzonder onderwijs en bij de uitwisseling van leerlingen van het secundair onderwijs.

1.1.3. De Vlaamse Gemeenschap zal ten behoeve van de Duitstalige Gemeenschap een studiedag organiseren in de Vlaamse Gemeenschap met als thema de nieuwe structuur van het onderwijs in Vlaanderen.

1.2. Uitwisselingen voor korte duur

1.2.1. De Duitstalige Gemeenschap nodigt één- of tweemaal een groep van vijftientig (25) Vlaamse taalleraars uit voor een navorming van twee (2) dagen in Burg-Reuland. Deze activiteit gebeurt in samenwerking met de pedagogische werkgroep.

1.2.2. De Duitstalige Gemeenschap nodigt één- of tweemaal een groep van vijftientig (25) Vlaamse scholieren uit voor taalvorming van vijf (5) dagen in Burg-Reuland. Deze activiteit gebeurt in samenwerking met de pedagogische werkgroep.

1.2.3. De Vlaamse Gemeenschap biedt tijdens de maanden juli en augustus aan drie (3) studenten uit het hoger onderwijs en/of humaniorastudenten uit het laatste jaar een zomercursus Nederlandse Taal en Cultuur aan in Hasselt.

1.2.4. De Vlaamse Gemeenschap biedt de Duitstalige Partij drie (3) plaatsen aan in het programma-aanbod pedagogische uitwisselingen van het samenwerkingsprogramma Vlaanderen — Duitse Bondsrepubliek.

De desbetreffende afspraken worden hierover gemaakt in de subcommissie onderwijs Vlaanderen — Duitse Bondsrepubliek.

1.3. Uitwisselingen voor een lange termijn

1.3.1. De Vlaamse Gemeenschap stelt drie (3) studiebeurzen voor hoger onderwijs ter beschikking.

1.3.2. De Duitstalige Gemeenschap stelt drie (3) studiebeurzen voor hoger onderwijs ter beschikking (normaalschoolopleiding, verpleegkunde).

1.3.3. De Vlaamse Gemeenschap stelt drie (3) studiebeurzen ter beschikking in het kader van het Erasmusprogramma aan Duitstalige studenten die studeren aan Vlaamse instellingen voor hoger onderwijs.

1.3.4. De Duitstalige Gemeenschap wenst een uitwisseling van leraren en studenten voor te bereiden, analoog aan het Europese Linguaprogramma.

2. KUNST

2.1. Algemeen

De Vlaamse Gemeenschap vestigt de aandacht van de Duitstalige Gemeenschap op het feit dat Antwerpen werd uitgeroepen tot Europese Culturele Hoofdstad 1993. De Vlaamse Gemeenschap zal hierover de nodige informatie toesturen.

2.2. Beeldende kunst en musea

2.2.1. De Vlaamse Gemeenschap zal informatie verschaffen over de werking van de Dienst School & Museum.

2.2.2. De Vlaamse Gemeenschap zal de Duitstalige Gemeenschap informeren over wedstrijden voor hedendaagse kunst.

2.2.3. De Vlaamse Gemeenschap zal de Duitstalige Gemeenschap informeren over de musea in Brussel en in Vlaanderen. Een aantal exemplaren van de Museumgids van Oostende tot Maaseik 1991 zullen ter beschikking worden gesteld.

2.2.4. De Vlaamse Gemeenschap vestigt de aandacht van de Duitstalige Gemeenschap op het bestaan van het Internationaal Centrum voor de Vlaamse Primitieven dat ter beschikking staat van alle vorsers gespecialiseerd in de studie van de vijftiende eeuwse schilderkunst in de Zuidelijke Nederlanden.

2.2.5. De Vlaamse Gemeenschap is bereid om tijdens de geldigheidsduur van dit programma een aantal publikaties toe te sturen.

2.2.6. De Duitstalige Gemeenschap is bereid in Vlaanderen een tentoonstelling te organiseren van plastisch werk in het bezit van de Duitstalige Gemeenschap. De Duitstalige Partij bezorgt hierover de nodige documentatie aan de Vlaamse Gemeenschap.

2.3. Muziek, letteren en podiumkunsten

2.3.1. De Vlaamse Gemeenschap stelt de volgende muziekvoorstellingen voor :

- vier op een rij ;
- E. Vann Trio ;
- A. Roelant Trio ;
- Jan Van Waeyenbergh — Norika Murai Duo ;
- Levente Kende — Heidi Hendrickx Duo.

Over deze muziekgroepen wordt aan de Duitstalige Gemeenschap een informatiedossier bezorgd.

2.3.2. De Vlaamse Gemeenschap stelt een dansvoorstelling van Rosette De Herdt/Ria De Corte voor.

2.3.3. De Vlaamse Gemeenschap zal een boekenpakket toesturen aan de Zentralbibliothek in Eupen.

2.3.4. De Vlaamse Gemeenschap biedt de Duitstalige Gemeenschap één toneelopvoering aan (i.s.m. de VZW Nederlandstalige Kring).

2.3.5. De Vlaamse Gemeenschap biedt de Duitstalige Gemeenschap één opvoering aan van een Vlaams jeugdtheater of poppenspel (i.s.m. de VZW Nederlandstalige Kring).

2.3.6. De Duitstalige Gemeenschap wenst een lezing te organiseren in Vlaanderen i.s.m. de schrijversvereniging Krautgarten. De Duitstalige Gemeenschap bezorgt hierover de nodige informatie aan de Vlaamse Gemeenschap.

3. SOCIAAL-CULTUREEL

3.1. Volkontwikkeling

3.1.1. De Vlaamse Gemeenschap stelt voor dat vijf (5) personen van de Duitstalige gemeenschap een driedaags studiebezoek brengen aan de Vlaamse Gemeenschap teneinde kennis te maken met de Vlaamse voorzieningen voor culturele infrastructuur.

3.1.2. De Vlaamse Gemeenschap stelt voor dat de kunstgroep INCAR en/of ANGLAIA (totaalspektakel met zang, dans, expressie, kleur en beweging met uitbeelding van een thematiek) twee optredens verzorgt in de Duitstalige Gemeenschap.

3.1.3. Het project „Volks- und Erwachsenenbildung im Jahre 2000” wordt opgenomen door de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling i.s.m. de Rat für Erwachsenenbildung.

3.1.4. De Duitstalige Gemeenschap wenst een optreden in Vlaanderen te voorzien van de zes belangrijkste amateurkunstverenigingen.

3.1.5. De Duitstalige partij is bereid een aantal optredens van Vlaamse groepen in de Duitstalige Gemeenschap te ondersteunen.

3.1.6. Bij een optreden van een gezelschap of een artiest uit de Duitstalige Gemeenschap, zullen de integrale reiskosten worden terugbetaald door de Administratie Sociaal-Cultureel Werk (zolang het voorziene krediet dit toelaat).

3.2 Openbaar bibliotheekwerk

De Vlaamse Gemeenschap stelt voor dat vijf (5) Vlaamse leraars de opdracht krijgen om een opleiding te geven in het Duits aan bibliotheekpersoneel. Hierbij zou eveneens de nieuwe syllabus worden bezorgd.

3.3. Jeugdwerk

Op uitnodiging van de Duitstalige Jeugdraad zullen leden van het „Vlaamse Platform voor Internationaal Jeugdwerk”, de „Jugendrat der Deutschsprachigen Jugend” en van de „Conseil de la Jeunesse d'Expression française” elkaar treffen in de Duitstalige Gemeenschap.

4. SPORT

4.1. De beide Partijen zullen tijdens de geldigheidsduur van het programma een bank van vijftien (15) dagen voorzien voor de uitwisseling van deskundigen op het gebied van sport.

4.2. De Duitstalige Gemeenschap zal in de loop van 1992 te Eupen een stage organiseren voor tennissers uit de Vlaamse en de Duitstalige Gemeenschap.

Een gelijkaardige stage werd in de loop van 1991 georganiseerd in Herentals.

4.3. De Duitstalige Gemeenschap wenst naar analogie van de tennisstage een zwemstage te organiseren.

5. WELZIJNSZORG

5.1. Beide Partijen zullen informatie uitwisselen over cursussen bejaarden- en gezins-hulp, en onderzoeken of het diploma bejaarden- en gezinshulp van de Duitstalige Gemeenschap kan erkend worden in Vlaanderen.

5.2. De Duitstalige Gemeenschap wenst op het vlak van bejaardenzorg een model te leren kennen van een rust en verzorgingscentrum en van een dienstencentrum. Verder wenst de Duitstalige Partij kennis te maken met vormen van bejaardenopvang in het gezin.

6. GEZONDHEIDSZORG

6.1. De Duitstalige Gemeenschap wenst informatie te bekomen i.v.m. het pas opgerichte „Instituut voor gezondheidsbevordering” als instrument voor een gecoördineerde preventiepolitiek.

6.2. In verband met de schoolgeneeskunde wenst de Duitstalige Gemeenschap informatie te bekomen over het geïnformateerde registreringssysteem en statistische gegevens over de gezondheid van de kinderen.

7. MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN

7.1. De Vlaamse Gemeenschap stuurt de publikaties van het Bestuur Monumenten en Landschappen door naar de Duitstalige Gemeenschap.

7.2. De Vlaamse Gemeenschap is bereid de volgende tentoonstellingen beschikbaar te stellen :

- bouwkundig erfgoed in Tongeren ;
- huizen en hoven in Deinze ;
- een thematische fototentoonstelling geput uit het archief van het Bestuur Monumenten en Landschappen.

7.3. De Duitstalige Gemeenschap wenst over het thema monumentenzorg een studiedag te organiseren met de Duitstalige Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschap en het Landschaftsverband Rheinland.

8. STADS- EN DORPSWAARDERING

De Vlaamse Gemeenschap wenst informatie uit te wisselen op het vlak van :

- bovenlokale en subregionale recreatiegebieden en natuurparken ;
- stads- en dorps herwaarderingsprojecten ;
- inrichting en organisatie van stedelijke gebieden.

9. HUISVESTING

De Duitstalige Gemeenschap wenst met de Vlaamse Gemeenschap een studiedag te organiseren over de organisatie van de woonomgeving, en heeft hierbij vooral belangstelling voor de huisvesting van sociaal zwakkere groepen, vestigingspolitiek, financieringsmodellen, enz.

10. ALGEMEEN

Beide Partijen houden binnen de budgettaire beperkingen, de mogelijkheid open om initiatieven die niet nominatief in het werkprogramma werden opgenomen, na gezamenlijk overleg vooralsnog aan het werkprogramma toe te voegen.

II. BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER J. SAUWENS, VLAAMSE MINISTER VAN VERKEER, BUITEN- LANDSE HANDEL EN STAATSHERVORMING

A. BESPREKING

1. Inleidende toelichting van de Vlaamse minister van Ver- keer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming bij de ont- werp-uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993.

De minister overloopt samen met de Commissieleden de voornaamste kredieten met betrekking tot de buitenlandse handel.

De kredieten 1993 die onder programma 51.4 ten behoeve van de buitenlandse handel en de exportbevordering werden ingeschreven, werden in de administratieve begroting uitgesplitst over 3 basisallocaties, namelijk :

1) Basisallocatie 12.21, waar zoals in de begroting 1992, een krediet van 20 miljoen frank is voorzien voor uitgaven in verband met acties, realisaties, publicaties en manifestaties ter bevordering van de export.

2) Basisallocatie 41.01, waarop de toelage aan de Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel wordt aangerekend. Voor 1993 werd die begroot op 327,3 miljoen frank wat, vergeleken met 1992, een stijging met 53,8 miljoen frank betekent.

3) De kredieten voor de financiële tussenkomsten voor exportgerichte initiatieven van ondernemingen en voor de jaarlijkse exportpromotieprogramma's worden aangerekend op de basisallocatie, die in het document 16A (BZ 1992) – Nr. 1 met het codenummer 41.05 werd aangeduid. Via technisch amendement, ingevolge de bemerking van het Rekenhof, zal deze basisallocatie niet alleen een meer correcte omschrijving, maar ook een exact economisch codenummer krijgen. Het totaal van deze kredieten bedraagt voor 1993 in vastleggingskredieten 130 miljoen frank en in ordonnanceskredieten 116,2 miljoen frank.

Tijdens de bespreking van de begroting 1992 enkele maanden geleden, heeft de minister het in zijn beleidsverklaring uitgebreid gehad over de structuur en de werking van de Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel. Hij verwijst dan ook in eerste instantie naar deze beleidsverklaring (Stuk 15 (BZ 1992) – Nr. 6-D van 22 mei 1992).

Ter aanvulling van de toen verstrekte statistische gegevens over de export en over de activiteiten van de VDBH bezorgt hij hierbij, met betrekking tot het eerste semester 1992 en gebaseerd op het activiteitenverslag van de provinciale kantoren, een overzicht per land van de vragen om marktonderzoek en om adressen.

Waar in 1991 Frankrijk nog koploper was wat het aantal gevraagde tussenkomsten betreft, was Duitsland tijdens het voorbije semester het land waarvoor de meeste vragen werden genoteerd. Spanje blijft onveranderd op de derde plaats. Een groeiende belangstelling was er voor :

Italië	(4de plaats ; + 7)
Denemarken	(9de plaats ; + 4)
Griekenland	(14de plaats ; +5)
Singapore	(15de plaats ; + 20)
Thailand	(15de plaats ; + 17)
Zuid-Afrika	(22ste plaats ; + 24)
Australië	(24ste plaats ; + 7)

Canada	(25ste plaats ; + 8)
Algerije	(29ste plaats ; + 8)
Hong-Kong	(29ste plaats ; + 13)
Israël	(29ste plaats ; +16)

Een verminderde belangstelling valt te noteren voor onder meer enkele Oost-Europese landen (Polen en Hongarije), en Scandinavische landen (Finland, Noorwegen en Zweden), de Centraal-Europese landen (Oostenrijk en Zwitserland), de Noord-Afrikaanse landen (uitgezonderd Algerije) en enkele EEG-landen (Portugal en vooral Ierland).

In het overzicht per continent, meer bepaald de procentuele vergelijking tussen 1991 (resultaten op jaarbasis) en 1992 (eerste semester) is er vooreerst een verschuiving tussen de Europese Gemeenschap en Europa Niet-EEG. Verder valt ook een licht stijgende belangstelling voor Azië te noteren en daar tegenover een tanende belangstelling voor Afrika.

Bijgaand wordt tevens het actieprogramma 1993 van de VDBH bezorgd alsmede de lijst van gesubsidieerde jaar- en vakbeurzen voor 1993.

Die subsidiëring van de jaar- en vakbeurzen is vermeld in de basisallocatie 41.05 waarop in 1991 35,6 miljoen frank werd vastgelegd en 16,9 miljoen frank geordonnanceerd. Op de kredieten 1992 is op dit ogenblik 72,8 miljoen frank vastgelegd en 47,7 miljoen frank geordonnanceerd.

Als men verder rekening houdt met de dossiers die de minister de jongste weken voor akkoord werden voorgelegd door de VDBH, mag hij besluiten dat de kredieten 1992 (110 miljoen frank) nagenoeg volledig zullen worden aangewend.

De verhoging van deze kredieten voor 1993 tot 130 miljoen frank moet het mogelijk maken onder meer de aanvullende aanvragen in verband met de jaarprogramma's in te willigen. Vorige week heeft de Vlaamse regering immers het ontwerp van besluit goedgekeurd dat het reglement vaststelt inzake de toekenning van financiële tussenkomsten bij jaarlijkse exportpromotieprogramma's.

Dit besluit beoogt de subsidiëring van de initiatieven die voorkomen in de jaarlijkse exportpromotieprogramma's van de beroepsfederaties, aanverwante verenigingen zonder winstoogmerk, Kamers van Koophandel, havengemeenschappen en GOM's. Deze subsidies worden toegekend à rato van maximum 50 procent van een aanvaarde kostenraming van maximum 10 miljoen frank voor de totaliteit van deze initiatieven.

Rangschikking der landen volgens de vragen om marktonderzoek en adressen

1992 — Eerste semester

1.	(2)	Duitsland	238
2.	(1)	Frankrijk	196
3.	(3)	Spanje	121
4.	(11)	Italië	115
5.	(4)	Nederland	114
6.	(7)	Verenigd Koninkrijk	110
7.	(5)	Polen	94
8.	(8)	Tsjechoslowakije	87
9.	(13)	86	
10.	(9)	Zweden	74
11.	(6)	Hongarije	72
12.	(10)	Portugal	66

13.	(11)	Noorwegen	62
14.	(19)	Griekenland	49
15.	(35)	Singapore	47
	(32)	Thailand	47
17.	(16)	Verenigde Staten	46
18.	(16)	Zwitserland	44
19.	(14)	Finland	43
20.	(15)	Oostenrijk	41
21.	(20)	Turkije	40
22.	(46)	Zuid-Afrika	39
23.	(40)	Roemenië	34
24.	(31)	Australië	33
25.	(33)	Canada	32
	(18)	Japan	32
27.	(25)	Bulgarije	30
28.	(—)	Russische Federatie	29
29.	(37)	Algerije	27
	(42)	Hong-Kong	27
	(55)	Israël	27
32.	(23)	Ierland	26
	(26)	Luxemburg	26
34.	(21)	Ex-USSR	25
35.	(40)	Mexico	24
36.	(54)	Chili	22
	(49)	China	22
38.	(23)	Saoedi-Arabië	21
39.	(36)	Ver. Arab. Emiraten	20
40.	(27)	Marokko	18

Het cijfer tussen haakjes verwijst naar de plaats in het landenclassement van 1991 (resultaten op jaarbasis).

Overzicht per continent

1992 — Eerste semester

Continenten	Markt- onderzoek	Adressen	Totaal
E.E.G.	74	1.073	1.147
Europa niet-E.E.G.	65	746	811
Afrika	6	208	214
Amerika	6	207	213
Azië	28	389	417
Oceanië	6	32	38
Algemeen totaal	185	2.655	2.840

Overzicht per continent
 Procentuele vergelijking 1991 (jaarbasis)
 en 1992 (eerste semester)

	Markt- onderzoek		Adressen		Totaal	
	'91	'92	'91	'92	'91	'92
Europese Gemeens.	50,6	40,0	36,9	40,4	37,8	40,4
Europa Niet-EEG	28,9	35,1	28,9	28,1	28,9	28,6
Afrika	6,9	3,2	11,9	7,8	11,5	7,5
Amerika	4,7	3,2	7,2	7,8	7,1	7,5
Azië	8,2	15,1	14,0	14,6	13,6	14,7
Oceanië	0,6	3,2	1,1	1,2	1,1	1,3

Rangschikking der landen volgens de vragen
 om marktonderzoek en adressen

1991

Land	Markton- derzoek	Adressen	Totaal
1. Frankrijk	31	342	373
2. Duitsland	39	295	334
3. Spanje	18	178	196
4. Nederland	13	177	190
5. Polen	8	164	172
6. Hongarije	7	150	157
7. Verenigd Koninkrijk	15	141	156
8. Tsjechoslovakije	9	140	149
9. Zweden	10	120	130
10. Portugal	10	115	125
11. Italië	11	110	121
Noorwegen	11	110	121
13. Denemarken	12	103	115
14. Finland	10	104	114
15. Oostenrijk	12	81	93
16. U.S.A.	8	83	91
Zwitserland	11	80	91
18. Japan	4	80	84
19. Griekenland	5	75	80
20. Turkije	5	74	79
21. U.S.S.R.	2	71	73
22. Tunesië	3	66	69
23. Ierland	6	56	62
Saoedi-Arabië	2	60	62
25. Bulgarije	1	60	61
26. Luxemburg	1	56	57
27. Marokko	2	52	54
28. Libië	1	49	50
29. Iran	2	45	47
30. Brazilië	2	42	44
31. Australië	2	42	44
32. Thailand	2	37	39
33. Canada	3	34	37
Egypte	3	34	37

Land	Markton- derzoek	Adressen	Totaal
35. Singapore	2	34	36
36. Ver. Arab. Emiraten	1	33	34
37. Algerije		33	33
Joegoslavië	2	31	33
39. Zuid-Korea		31	31
40. Mexico	1	29	30
Roemenië		30	30
42. Hong-Kong	3	26	29
Taiwan		29	29
44. Cyprus	1	27	28
Maleisië	1	27	28
46. Zuid-Afrika	2	24	26
47. Filippijnen	1	24	25
48. Syrië	1	23	24
49. China		23	23
Nigeria		23	23

Overzicht per continent

1991

	Markt- onderzoek		Adressen		Totaal	
	%		%		%	
Europese Gemeens.	161	50,6	1.648	36,9	1.809	37,8
Europa niet-E.E.G.	91	28,6	1.264	28,3	1.355	28,3
Azië	27	8,5	651	14,6	678	14,2
Afrika	22	6,9	531	11,9	553	11,5
Amerika	15	4,7	324	7,2	339	7,1
Oceanië	2	0,6	50	1,1	52	1,1
Totaal	318		4.468		4.786	

De minister geeft vervolgens, met instemming van de Commissie, het woord aan de heer De Belder, directeur-generaal van de VDBH voor een korte toelichting bij het actieprogramma van de VDBH.

Het actieprogramma van de VDBH is gebaseerd op de verlangens van de Vlaamse bedrijfswereld en federaties, op de adviezen van de provinciale bureaus, op de adviezen van de economische vertegenwoordigers in het buitenland en, c.q., op adviezen van de Belgische diplomatieke diensten.

Het actieprogramma 1993 kan in essentie worden omschreven in tien punten.

1. Een tiental zendingen naar het buitenland, zoals bijvoorbeeld de handelsmissie naar de Baltische staten die reeds achter de rug is.

2. Een aantal seminaries en diplomatieke dagen te Brussel, wat de VDBH de gelegenheid geeft kennis te maken en gesprekken te beginnen met de hier geaccrediteerde diplomatieke vertegenwoordigingen.

3. Groepsdeelnemingen aan jaarbeurzen. Zo zullen er Vlaamse stands komen op een veertiental jaarbeurzen en zal de VDBH de individuele deelname steunen van Vlaamse bedrijven op 120 jaarbeurzen.

4. Verder zijn er een reeks informatiekantoren op jaarbeurzen.

5. Op de internationale jaarbeurzen in Vlaanderen zijn er Vlaamse info-stands van de VDBH.

6. Er worden workshops, studie- en trefdagen georganiseerd alsook contactdagen en Vlaamse weken in het buitenland.

7. Belangrijke buitenlandse VIP's en aankopers worden uitgenodigd naar Vlaanderen.

8. Langzamerhand wordt ook meer samenwerking tot stand gebracht met grensoverschrijdende Euro-regio formules.

9. Met groepen ondernemingen worden goed begeleide en van back-ground voorziene bezoeken georganiseerd aan acties en beurzen in het buitenland.

10. Ten slotte is er de financiële steun aan bedrijven voor internationale initiatieven tot een maximum van 103 miljoen frank.

Meer concrete gegevens over het actieprogramma zijn opgenomen in bijlage 1.

2. Bespreking

Algemeen

Een lid dankt namens zijn fractie de minister en de directeur-generaal voor de verstrekte informatie.

Hij wenst een algemene vraag te stellen waarop eventueel later zou kunnen worden geantwoord via een apart debat hier in deze Commissie.

Er is een goed overzicht gegeven van de geplande acties, maar het lid vraagt zich af of het mogelijk is een overzicht te geven van de resultaten van onze Vlaamse buitenlandse handel en van de evolutie.

Dit is van groot belang en heeft een weerslag op de activiteiten van de bedrijven. Het zou interessant zijn om ter zake de cijfers te kennen en de relatie met en de weerslag op de diverse sectoren van het bedrijfsleven eventueel te kunnen vaststellen, aldus het lid.

Een lid wenst zich hier bij aan te sluiten en vraagt ook wat het effect is van de acties, ook deze in de pers. 75 procent van de buitenlandse handel gebeurt met de EG-landen, aldus het lid, en hij vraagt zich af of men deze betreden paden blijft bewandelen, ofwel dat men nieuwe handelscontacten gaat leggen, met andere woorden welke richting geeft de Vlaamse regering en de VDBH nu zelf aan deze beweging van Vlaanderen naar het buitenland.

Op de vraag over welke richting de buitenlandse handel moet uitgaan, stelt de minister meer en meer vast dat er een groeiende benadering is op het vlak van het regionale niveau. De minister verwijst hiervoor naar de missie naar de Baltische landen.

Er is — ook in Oost-Europa — een groeiend wantrouwen tegenover de economische grootmachten zoals Duitsland, Frankrijk en de Scandinavische landen. Kleine naties zoeken voor hun handelscontacten naties op van dezelfde omvang. Voor de missie naar Catalonië in januari e.k. is er nu reeds een grote belangstelling.

De regionale benadering is dus een extra-argument. De door het lid gestelde vraag over de richting van het Vlaamse exportbeleid is binnen de Vlaamse regering en de VDBH reeds gesteld, aldus de minister, en er is aan prof. Cuyvers de opdracht gegeven hierover een wetenschappelijke studie op te stellen, waarin een globaal overzicht zal gegeven worden van de markten waar wij nu actief zijn, en dit in relatie tot de diverse sectoren, en waaruit ook zal moeten blijken waar de witte vlekken zijn en waar de Vlaamse Dienst bij voorkeur zou moeten optreden, gegeven de complementariteit van de betrokken sectoren en landen. De minister hoopt dat uit deze wetenschappelijke studie zal blijken, in welke landen wij bij voorkeur kunnen optreden.

De studieopdracht loopt reeds 1 jaar en zal weldra kunnen worden afgerond waarna de gegevens ervan hier in de Commissie kunnen worden bekend gemaakt en besproken.

Voor de effecten van het actieprogramma verwijst de minister naar twee voorbeelden.

Op 1 juli jl. heeft de minister een persconferentie gegeven over Vlaams exportbeleid, naar aanleiding van het goedkeuren en het opstarten van de nieuwe subsidieregels. De kantoren van de VDBH zijn in de weken daarna overspoeld door vragen naar informatie. De alsdan gelegde contacten zullen mogelijk leiden tot nieuwe contracten voor de bedrijven.

Ook op de bijlage in de Financieel-Economische Tijd is door de bedrijfswereld goed gereageerd met tientallen vragen voor informatie.

Belang van Afrika

Het is verrassend vast te stellen dat Afrika voor het bedrijfsleven een minder interessant continent is, aldus een lid, terwijl het voor allerlei instanties en instellingen wél het geval is, in verband met contacten die cultureel en historisch zijn ontstaan en gegroeid.

Het lid vraagt zich af of het niet de taak van het buitenlands beleid is, dat ook het bedrijfsleven zou geholpen worden om de groei van contacten met Afrika te realiseren.

Contacten met betrekking tot het voorbereiden van de akkoorden van Lomé, waarbij het lid betrokken was, hebben hem geleerd dat men in Afrikaanse kringen bereid was positief te reageren indien Europa bereid zou zijn om positieve impulsen te geven voor de economische groei van Afrika, dat zich dan, op zijn beurt, op basis van wederkerigheid, positief ten opzichte van Europa zou opstellen.

Vandaar dat het lid er op aandringt om ook het bedrijfsleven ertoe aan te zetten industriële en handelsrelaties met Afrika op te zetten.

Verwijzend naar zijn antwoord op de vorige vraag en de studie van prof. Cuyvers, stelt de minister dat in het referentiekader van buitenlandse handel, vooreerst wordt gekeken naar de belangstelling van de Vlaamse bedrijven en naar de betaalkracht van de betrokken landen : ook de Delcredere-dienst hanteert dit criterium en sluit derhalve een aantal

landen uit, waaronder vele Centraal-Afrikaanse landen. Op 1000 aanvragen bij de VDBH zijn er slechts 100 naar Afrika gericht, meestal met betrekking tot Zuid-Afrika en de Maghreb-landen.

De directeur-generaal voegt daaraan toe dat het logisch is, dat binnen het raam van de Lomé-akkoorden wordt getracht de mogelijkheden voor het Vlaamse bedrijfsleven zo goed mogelijk te benutten. Het gaat hier echter onmiddellijk over projecten van tientallen miljoenen franken, bedrag dat vele bedrijven in Vlaanderen niet direct aankunnen.

Het VDBH zal echter met het Centre de Developpement Industriel (CDI) uit de conventie, een protocol af sluiten, om ervoor te zorgen dat de Vlaamse bedrijven in de toekomst ook de mogelijkheden van de Lomé-conventie zullen kunnen benutten.

Economische vertegenwoordigers en exportadviseurs

Het effectief van de economische vertegenwoordigers bedraagt thans reeds 6, terwijl er 13 zijn gepland. Een lid wenst te weten wanneer de overige 8 zullen worden aangesteld en of het waar is dat men kandidaturen inwacht. Zullen eventuele thans in functie zijnde nationale handelsattachés naar de gewesten worden overgeheveld ?

In hetzelfde verband wil een lid weten of er een evaluatie is gebeurd van de keuze van de standplaatsen. Beantwoorden die effectief aan wat ter zake kan worden verwacht en wordt daarbij rekening gehouden met de suggesties van de Kamers van Koophandel ?

Hoe verloopt de samenwerking met de diplomatieke posten ?

Hetzelfde lid stelt verder nog vast dat er na 2 jaar VDBH nog steeds geen exportadviseurs zijn benoemd en vraagt wanneer dit zal gebeuren en volgens welk profiel ? Men kan jonge onervaren afgestudeerden nemen of duurdere ervaren kaderleden, aldus het lid.

De Minister antwoordt hierop in het algemeen dat men voor het ogenblik over een beperkt personeelskader beschikt, maar dat echter in deze moeilijke startperiode, onder de dynamische leiding van de directeur-generaal, prachtig werk verricht zowel op het stuk van de acties als op dat van de resultaten, en de Minister wenst hen daarvoor hulde te brengen.

Wat meer precies de economische vertegenwoordigers betreft, is het juist dat er 6 standplaatsen zijn bemand. De aanwervingsprocedure voor de standplaatsen te Lyon en Praag is lopende en de aanwerving zal nog dit jaar een feit zijn. De studie Cuyvers zal de wetenschappelijke onderbouw brengen voor de invulling van de vijf bijkomende standplaatsen.

Wat de toewijzing van nationale handelsattachés aan de gewesten betreft, moeten de nodige akkoorden nog gesloten worden en de minister volgt dit dossier van nabij.

Gezien de ontwikkelde activiteit qua export zou de VDBH Vlaanderen van de 120 personeelsleden van de BDBH er circa 80 toegewezen krijgen, zodat dit een belangrijke invulling kan zijn voor de acties in het buitenland.

De belangrijke vraag over de samenwerking of het gebrek ervan met de „Belgische” instanties wat de handelsbetrekkingen betreft, is terecht door een lid gesteld. Er zullen goede samenwerkingsverbanden dienen te worden opgesteld tussen de Gemeenschappen onderling en de Gemeenschappen en

de federale overheid anderzijds ten einde het wantrouwen, maar ook de overlapping en het dubbel gebruik ter zake, weg te werken.

De minister verklaart dat er een positieve evolutie is vast te stellen en dat de samenwerking met de Belgische instanties verbeterd, naar gelang men meer beseft dat de ontwikkeling, sinds 1988 ingezet, definitief is. Men begint zich daar blijkbaar op in te stellen, aldus de minister.

De exportadviseurs zullen volgens een contractueel statuut werken. Het vereiste profiel is dat van ervaren mensen, wat tot positieve resultaten kan leiden, zoals is gebleken uit de succesvolle ervaring bij de vereniging van Export Kempen.

Provinciale kantoren

Van bij de oprichting van de VDBH is gezegd dat deze provinciale kantoren voldoende bemand zouden worden. Er zijn nu wel een paar krachten bij aangeworven, maar de bemanning van de provinciale kantoren beantwoordt nog niet aan het vooropgestelde beeld, aldus het lid, dat wil weten wanneer de volledige bemanning van de provinciale kantoren een feit zal zijn.

De bemanning van de provinciale kantoren hangt samen met dat van het ganse personeelskader.

Het is juist dat het kader is teruggebracht tot 92 eenheden, ook binnen het raam van het algemeen personeelsbeleid van de Vlaamse regering. Dat beleid is gericht op een zo strikt mogelijke bemanning van kwalitatief deskundigen, gegeven de beperkte budgettaire ruimte.

Het dossier is thans in zijn eindfase bij de minister bevoegd voor ambtenarenzaken en de minister verwacht nog voor het einde van het jaar de afwerking van dit dossier.

Databank

De vraag moet gesteld worden of er op de VDBH een centrale databank zal komen na het Sint-Michielsakkoord. Deze databank zou vooral inzake het exporteursbestand van groot nut zijn. Zal dit bestand nog steeds in de handen blijven van de Belgische dienst ?

Deze problematiek is gekend, maar de Minister vindt het niet opportuun hier nu reeds op te antwoorden.

Wat heeft de vertegenwoordiger van de Vlaamse regering in de Raad van Bestuur van de VDBH reeds gedaan tegen het feit dat de VDBH dient te betalen voor het consulteren van het exporteursbestand, daar waar de provinciale kantoren dit bestand voeden ?

In dit verband verwijst de Minister naar de coördinatie en de samenwerking tussen de diensten van de VDBH en de BDBH. Deze loopt behoorlijk, gezien de ambtenaren mekaar veelal goed kennen en dat terzake een oplossing zal kunnen mogelijk maken.

Taakverdeling BDBH — VDBH

Er blijft onduidelijkheid heersen over de verdeling van de bevoegdheden tussen beide instellingen, aldus een lid. In het Sint-Michielsakkoord staat te lezen dat de coördinatie, de exportbevordering en de samenwerking nog steeds tot de bevoegdheid van de BDBH zullen blijven behoren.

Het lid vraagt zich af wat er dan eigenlijk is veranderd, te meer daar het lid vaststelt dat zowel de Delcredetiedienst als COPROMEX, twee belangrijke instrumenten van het exportbeleid, niet worden gesplitst.

Wat de dubbelzinnigheid en de overlapping betreft, meent de minister dat de **SintMichielsakkoorden**, waar hij zelf niet bij betrokken was, maar waarover hij wel opmerkingen heeft gemaakt met betrekking tot het luik buitenlandse handel, moeten verder geëxpliciteerd worden vooral in de zin van meer duidelijkheid wat betreft de promotieopdracht. Deze promotieopdracht van de BDBH zal trouwens slechts kunnen functioneren in zover de gewesten daaraan meewerken.

De bemerkingen met betrekking tot de Delcrederedienst en Compromex zijn terecht, aldus de minister, die er op wijst dat de Delcrederedienst wellicht slechts op Europees niveau een groeifunctie heeft.

Personeelsbeleid

Een lid vraagt of het juist is dat de oorspronkelijke optie voor een personeelskader van de VDBH van 122 leden is gereduceerd tot 92 leden, met het oog op de overheveling van nog meer personeelsleden van de BDBH naar de VDBH. Het is trouwens opvallend, aldus het lid, dat in de BDBH recent bevorderingen zijn gebeurd, waarvan hij vermoedt dat die gebeuren om deze personeelsleden in een gunstige positie te laten overstappen.

Een ander lid stelt vast dat er een surplus is van circa 53 miljoen frank in de dotatie van de VDBH. Hij meent te weten dat dit is gebeurd in hoofde van een personeelsaanpassing. Hij vraagt zich af vanuit welke visie dit is gebeurd en welke strategie daar achter steekt. Wat is de preciese bedoeling van deze verhoging ?

Bij de VDBH zijn er geen bevorderingen gebeurd en voor de vragen over het beleid binnen de BDBH wordt door de minister verwezen naar het nationale parlement.

De bijkomende kredieten ten belope van 53 miljoen frank zullen de weerslag van de personeelsuitbreiding moeten opvangen, de bijkomende aanwerving van de economische vertegenwoordigers, alsook de aanstelling van de exportadviseurs voor de provinciale kantoren en tevens wordt daarmee de uitbreiding van het actieprogramma opgevangen.

Doorlichting BDBH

Het taalkader in de BDBH is reeds twee jaar met zijn 50F/50N zeer onrealistisch, stelt een lid. Er moet een aanpassing komen van dit taalkader aan meer realistische parameters. Heeft de vertegwoordiger van het Vlaams Gewest in de Raad van Bestuur van de BDBH er bovendien reeds de aandacht op gevestigd dat bij de terugkeer van de federale handelsattachés het Vlaamse Gewest maar over evenveel spreekdagen beschikt als het Waalse Gewest, hetgeen tot gevolg heeft dat de Vlaamse bedrijfsleiders staan te drummen en slechts een half uur spreektijd toegemeten krijgen, daar waar men in het Waalse Gewest een zee van tijd heeft.

Ook hier wordt verwezen naar de federale overheid.

Financiële hulp aan exporteurs

In verband met financiële hulp aan exporteurs, heeft een lid nooit hoog opgelopen met de financiering van marktstudies en prospectiereizen. Die zijn niet doorslaggevend in hun besluitvorming. Wel effectief zijn groepsdeelnames, die drempelverlagend werken, aldus het lid.

Het is volgens de minister niet de taak van de overheid om voor het bedrijfsleven zelf te bepalen welke de beste weg is om tot resultaten te komen. De overheid moet een waaier

van mogelijkheden bieden aan het bedrijfsleven waaruit de KMO's dan zelf kunnen kiezen. Daarbij bestaat ook de zorg ter zake niet overlappend te werken met het particuliere initiatief of de beroepsfederaties. Het actieprogramma zal tenslotte ook stoelen op wat het wetenschappelijk onderzoek van prof. Cuyvers zal aanbrengen, en samen met zijn bevoegde collega's zal de minister dit actieprogramma continu evalueren.

Actieplan

Dit plan, ook verschenen in de Financieel Economische Tijd, lijkt zeer ambitieus, aldus het lid. Er zijn circa een 17-tal acties uit te werken door de directie prospectie van de VDBH. Zijn de zeven tewerkgestelden in die dienst wel voldoende in aantal om dit waar te maken ?

De directeur-generaal van de VDBH bevestigt dat de volledige uitvoering van het actieplan in gevaar kan komen bij gebrek aan voldoende personeel. Er doet zich overigens op dit ogenblik een moeilijke overgangssituatie voor. Er was in de opstartperiode contractueel personeel aangenomen, dat goed werk heeft verricht. Juist nu het actieprogramma dient te worden uitgevoerd, moet de VDBH overschakelen naar statutair personeel. Zolang de Vlaamse Regering het voorgestelde personeelskader niet goedkeurt, zal de VDBH het contractuele personeel, dat enthousiast heeft meegewerkt aan het opstarten van het programma, aan boord houden.

Het gevaar is reëel dat hier en daar een programma wegvalt : zo heeft de Vlaamse regering verleden maand beslist bepaalde inkomsten te elimineren, zodat er 40 miljoen frank minder inkomsten voor de VDBH ter beschikking waren. Dat heeft ertoe geleid dat reeds bepaalde acties moesten worden geëlimineerd.

Zowel het volume aan middelen als aan personeelsleden bepaalt de mate waarin het actieprogramma kan worden uitgevoerd en opgedreven. Men kan alleen maar hopen, dat het personeelskader zo snel mogelijk een feit zal zijn, en de nodige personeelsleden kunnen worden aangeworven.

Nieuwsbrief

Bij de besprekingen in mei van de begroting voor 1992 heeft de minister aangekondigd dat er tegen het einde van het jaar een nieuwsbrief zou verschijnen. Gevraagd wordt wat ter zake de perspectieven zijn en hoeveel dit gaat kosten ?

Er is gewacht op de automatisatie in de diensten, maar nu die gesmeerd loopt kan de eerste nieuwsbrief worden verwacht in december a.s.

Economische vertegenwoordigers

Een lid wenst te weten waarom de begroting voor de economische vertegenwoordigers niet werd uitgesplitst.

Desgevraagd antwoordt de directeur-generaal dat de VDBH niet dezelfde fouten wil maken als de BDBH. De VDBH negocieert zorgvuldig met de economische vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschap over globale enveloppes aan middelen. Eens dat gebeurd, beslissen zij zelf over de aanwending ervan en vermits dit voor 1993 voor het eerst is gebeurd is dat de reden waarom ze niet werden uitgesplitst.

Project Vlaanderen – Europa 2002

Hierin staat dat de Vlaamse export moet gediversifieerd worden en dat Vlaanderen om de grootste exporteur ter

wereld te worden „op zoek moet gaan naar andere produkten en diensten” die meer toekomst hebben. Hoe denkt de minister dit aan te pakken, en welke taak is ter zake weggelegd voor de VDBH ?

Dit project is nog niet afgerond en staat nog niet op papier, hoewel de pers er reeds over publiceert. Uiteraard moet eerst het rapport Cuyvers worden afgewacht, maar de directeur-generaal van de VDBH legt er wel de nadruk op dat de VDBH zich ondertussen niet beperkt tot het promoten van de traditionele produkten en diensten. Er wordt ook naar joint-ventures toegewerkt alsmede naar het aanwakken van investeringen en moderne handelsrelaties zoals bijvoorbeeld counter-trade. De VDBH tracht dus niet alleen de produkten, maar ook de gediversifieerde technieken te promoten.

B. STEMMINGEN

De aan de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden toegekende begrotingsartikelen en programma's (bevoegdheden minister J. Sauwens) worden aangenomen met 7 stemmen voor en 1 stem tegen.

Met eenzelfde stemming worden de conformiteit vastgesteld tussen de algemene doelstelling van de uitgavenbegroting en de administratieve begroting.

De verslaggever,

P. VAN GREMBERGEN

De voorzitter,

S. DE CLERCK

BIJLAGE

Voorstel van aktieprogram
van de Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel
in het buiten- en binnenland in 1993

Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel**Europa**

EEG

- Duitsland
- Frankrijk
- Nederland
- Verenigd Koninkrijk
- Italië
- Spanje
- Ierland

EVA

- Zwitserland
- Oostenrijk

Duitsland

- 1ste afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 955,45 MRD BEF (+ 13,62 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991 : 7,13 %
- Aandeel t.o.v. BLEU-uitvoer in 1991 : 23,74 %
- Belangrijkste concurrenten : Frankrijk, Nederland, Italië, Verenigd Koninkrijk,

US

Als tweede grootste invoerder ter wereld is Duitsland ook de grootste afnemer van de BLEU-uitvoer. Na de verhogingen van onze uitvoer met 12 % in 1990 en met 14 % in 1991 is het de vraag of deze gunstige tendens zich in 1992 en 1993 zal bevestigen. De Duitse economie is immers aan de vertering toe van het „integratieproces” met de toegevoegde „neue Länder”.

Voorgestelde akties :***Groepsdeelneringen op vakbeurzen***

ELTEFA — Stuttgart — Internationale vakbeurs voor elektrotechniek en elektronika
(7 - 9 oktober)

Dach und Wand — Berlijn (19 - 22 mei)

Vakbeurs voor dakbedekking en afdichting, buiten- en binnenwandbekleding, corrosie- en gebouwenbescherming, isolatiematerialen.

ANUGA (diepvriesafdeling) Keulen — 9 — 14 oktober

Zendingen

Multisectoriële zending naar Zuid-West Duitsland.

Multisectoriële zending naar Sachsen.

Uitnodiging van internationale aankoopbureaus voor de kledingsector.

Frankrijk

- 2de afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 767,00 MRD BEF (–3,88 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991 : 8,43 %
- Aandeel t.o.v. BLEU uitvoer : 19,06 %
- Belangrijkste concurrenten : Duitsland, Italië, Verenigd Koninkrijk, Nederland

Een mogelijke herneming van de Franse economie laat op zich wachten. Toch is volgens analisten de bodem van de conjunctuurdaling voorbij en wordt met een stijging van het BNP gerekend van 2,2 tot 2,4 % in 1992. Als deze tendens zich het jaar daarop verderzet, mag verhoopt worden dat er in 1993 een eind kan komen aan onze dalende exportcijfers met Frankrijk sinds 1989.

Voorgestelde akties :

Groepsdeelnemingen op vakbeurzen

- SITEF-Toulouse (toelevering) i.s.m. de Stichting Flanders Technology (19 - 23 oktober)
- „Mode-City” — Lyon (lingerie/corsetterie) (september)

Interregionale Samenwerking met Frans-Vlaanderen o.m. in het kader van het akkoord met Nord-Pas-de-Calais rond het thema „Uitvoeren van Werken”.

- Coördinatie voor Vlaanderen voor het partnershipsforum „Carrefour Europeen des Entreprises” — Parijs — 23.1.1993.

Workshop — Wegtransport

Zendingen

- Multisectoriële missie naar de regio van Montpellier.
- Multisectoriële missie naar Rhône-Alpes.

Nederland

- 3de afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 550,29 MRD BEF (- 2,35 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991 : 14,21 %
- Aandeel t.o.v. BLEU-uitvoer in 1991 : 13,68 %
- Belangrijkste concurrenten : Duitsland, Verenigd Koninkrijk, USA

De Nederlandse economie zal deelnemen aan de voorzichtige conjuncturele heropleving van de EEG. Maar zelfs indien de economische activiteit niet zou toenemen, zal Nederland zonder twijfel zijn derde plaats behouden als afnemer van de BLEU-uitvoer.

Voorgestelde akties :

Groepsdeelnemingen op vakbeurzen

- „Inflight Catering Show” in Amsterdam. Een rondreizende beurs voor catering leveranciers aan luchtvaartmaatschappijen” (17 - 19 februari)
- Medica in Utrecht (16 - 20 maart)

Nazorg Flanders Technology International met technologiedagen.

Znterregionale samenwerking rond het thema „onderaanneming in de bouw”.

Promotieaktie voor voedingswaren en dranken.

Verenigd koninkrijk

- 4de afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 311,13 MRD BEF (- 9,07 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991 : 4,6 %
- Aandeel t.o.v. BLEU-uitvoer in 1991 : 7,73 %
- Belangrijkste concurrenten : Duitsland, USA, Frankrijk, Nederland

Dit land is traditioneel een invoerder van voedingswaren en grondstoffen en uitvoerder van afgewerkte produkten. Sinds enkele jaren wordt hierin een verschuiving waargenomen. In de invoer stijgt het aandeel van de afgewerkte produkten om te dalen in de uitvoer. Dat heeft te maken met een verschuiving in comparatieve concurrentiekracht van afgewerkte produkten naar de dienstensector. Dat biedt perspectieven aan onze export.

Voorgestelde akties :

Kon ta ktdagen

Voedingswaren en dranken

Binnenhuisinrichting (textiel - meubelen - verlichting)

Beide akties in Londen in 1 week, ondersteund door een permanent tentoonstelling over Vlaanderen en een Vlaamse gastronomische week in het hotel.

Groepsdeelneming

Midex - Birmingham (meubelbeurs) (24 - 27 januari)

Uitnodiging van internationale aankoopbureaus die voor kleding en andere consumptiegoederen selectiebevoegdheid hebben in België

Italië

- 5de afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 243,22 MRD BEF (- 5,84 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991 : 4,87 %
- Aandeel t.o.v. BLEU-uitvoer in 1991 : 6,04 %
- Belangrijkste concurrenten : Frankrijk, Duitsland, Verenigde Staten, Nederland

Ondanks de aanhoudende conjunctuurflauwte gedurende de eerste helft van 1992, voorzien experts toch een heropleving van de binnenlandse vraag met 2,5 % en van de investeringen met 2,1 % in 1992. Gezien de verzwakte concurrentiekracht van de industrie zullen echter vooral de buitenlandse leveranciers van deze herneming kunnen profiteren. Vooral in de invoerafhankelijke sectoren zoals scheikunde en energie hebben er zich aanzienlijke importstijgingen voorgedaan in 1991.

Onze uitvoer naar Italië is vooral samengesteld uit vervoermaterieel, ijzer en staal, elektrische uitrustingen en scheikundige producten. Dat kan ons optimistisch stemmen vooral na een jaar van dalende invoer (- 5,84 % in 1991).

Voorgestelde akties :

- Multisectoriële zending naar Lombardije.
- Uitnodiging van internationale aankoopbureaus.

Spanje

- 7de afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 99,83 MRD BEF (+ 9,97 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991 : 2,97 %
- Aandeel t.o.v. BLEU uitvoer in 1991 : 2,48 %
- Belangrijkste concurrenten : Duitsland, Frankrijk, Italië, USA, Verenigd Koninkrijk

De buitenlandse handel is nog steeds een klein onderdeel van de Spaanse economie. 59 % van de Spaanse import komt uit de EG-landen en betreft vooral halffabrikaten, verbruiks- en kapitaalgoederen.

Spanje heeft nog altijd een negatieve handelsbalans. Onze export naar Spanje nam toe met 10 %.

Voorgestelde akties :

Groepsdeelnemingen op vakbeurzen

- FIMI kinderkleding in Valencia (januari - juli)
- FIM Meubelbeurs in Valencia (september)

Kontaktdagen

- Textiel in Madrid en Valencia

Follow-up van de zending '92 naar Catalonië (samenwerking VDBH-COPCA)

Ierland

- 27ste afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 14,18 MRD BEF (- 3,26 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991 : 2,15 %
- Aandeel t.o.v. de BLEU-uitvoer in 1991 : 0,35 %
- Belangrijkste concurrenten : Verenigd Koninkrijk, USA, Duitsland, Frankrijk, Nederland

De handelsbalans van Ierland blijft positief, hoewel er in 1991 3 % meer werd geïmporteerd. Daar Ierland erg afhankelijk is van handel (77 % van het BNP in 1990), valt er ook in 1992 een stijging van de export te voorzien (in 1991 werd er namelijk voor 19 % meer geëxporteerd).

Voorgestelde akties :

- Uitnodiging van Ierse kopers naar kontaktdagen in het Verenigd Koninkrijk.
- Follow-up-actie van de diplomatieke ontmoetingsdag met dit land op de VDBH in 1992.

Zwitserland

- 8ste afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 86,61 MRD BEF (+ 6,51 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991 : 3,00
- Aandeel t.o.v. BLEU-uitvoer in 1991 : 2,15 %
- Belangrijkste concurrenten : Duitsland, Frankrijk, Italië, Verenigd Koninkrijk, USA.

Ondanks een voorziene stijging van het BNP met slechts 1,7 % in 1992, wordt voor hetzelfde jaar een krachtige verhoging verwacht van de invoer, nl. + 3,2 %. Dit zou normaal prachtig nieuws zijn voor onze uitvoer die er wel een graantje van kan meepikken, ware het niet dat de Zwitserse Frank inmiddels aan verzwakking toe is. Bovendien zet de verzwakking van de consumptie, die in 1991 een aanvang nam, zich verder in 1992 ingevolge de afnemende werkgelegenheid.

Voorgestelde akties :

Workshop voor kleding, gericht op de grootdistributie.

Oostenrijk

- 11de afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 50,40 MRD BEF (+ 6,98 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991 : 2,95 %
- Aandeel t.o.v. BLEU-uitvoer in 1991 : 1,25 %
- Belangrijkste concurrenten : Duitsland, Italië, Frankrijk

Het BNP dat tussen 1988 en 1990 toenam met respectievelijk 4,2 % , 3,7 % en 4,9 % , zag deze groeicijfers dalen tot 3 % in 1991 en vermoedelijk tot 2,8 % in 1992. Dat is toch nog meer dan het EEG — maar minder dan het OESO — gemiddelde. De ronduit knappe stijging van de globale Oostenrijkse invoer (o.m. + 7,2 % in 1991) heeft ook zijn weerslag gehad op onze uitvoer naar dat land ; + 15 % in 1990 en + 7 in 1991. Gezien de voorziene lagere groei van het BNP in de toekomst zal onze uitvoer vermoedelijk kleinere groeicijfers te zien geven dan de twee voorbije jaren.

Voorgestelde akties :

Workshop voor kleding, gericht op de grootdistributie.

Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel

Oostelijk Europa

- Polen
- Hongarije
- Tsjechische en Slovaakse Federale Republiek

Polen

- 23ste afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 17,80 MRD BEF (+ 141,19 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991 : 4,6 %
- Aandeel t.o.v. BLEU-uitvoer in 1991 : 0,44 %
- Belangrijkste concurrenten : Duitsland, GOS, Verenigd Koninkrijk, Oostenrijk, Nederland

1991 was geen goed jaar voor de Poolse economie. Voor het eerst in 10 jaar werd er minder geëxporteerd dan in het voorgaande jaar. Aan de andere kant verhoogde de import met 39 % . Het wekt dan ook wel geen verbazing dat Polen voor 1992 import-beperkende maatregelen heeft aangekondigd, o.a. een verhoging van de douane-tarieven.

Belangrijk is dat deze laatste niet van toepassing zullen zijn op EG-landen, vermits Polen sinds eind 1991 een geassocieerd EG-lid is.

Voorgestelde akties :

Multisectorale missie naar de regio's Katowice-Poznan.

Hongarije

- 44ste afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 6,16 MRD BEF (+ 13,1 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991 :
- Aandeel t.o.v. BLEU-uitvoer in 1991 : 0,2 %
- Belangrijkste concurrenten : USSR, Duitsland, Oostenrijk, Italië

Hoewel het BNP met 4 % is afgenomen, blijft de buitenlandse handel van Hongarije, zowel in- als export, toenemen (± 40 %).

Toch laat het zich aanzien dat deze sterke groei omwille van verschillende binnenlandse factoren zich niet zal doorzetten.

Voorgestelde akties :

Multisectoriële missie

Tsjechische en Slovaakse Federale Republiek

- 51ste afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 4,78 MRD BEF (+ 43 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991
- Aandeel t.o.v. de BLEU-uitvoer in 1991 : 0,1 %
- Belangrijkste concurrenten : USSR, Duitsland, Oostenrijk

Globaal gezien vertoonde de Tsjechische handelsbalans in 1991 een positief overschot van 25,2 miljard Kronen, voornamelijk te danken aan de export van grondstoffen.

De handelsbalans met het Westen heeft nog steeds met een negatief saldo te kampen, en zal dit zeker blijven doen omdat wat betreft onmisbare moderne uitrustingen Tsjechoslovakije aangewezen blijft op import vanuit het Westen.

Voorgestelde akties :

Groepsdeelneming aan chemiebeurs Incheba — Bratislava (22 - 26 juni)

Groepsdeelneming aan Internationale Technische Jaarbeurs van BRNO (met GOM) (onder voorbehoud)

Multisectoriële missie voorafgegaan door een seminarie in Vlaanderen.

Slovenië

Voorgestelde akties :

— Euro-Sloveense Partenariaatsdagen in Ljubljana (Vlaanderen - Beieren - Nord-Pas-de-Calais - Kent - Steiermarken - Slovenië).

Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel

GOS

- Rusland
- Oekraïne

Rusland en Oekraïne

- 24ste afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 17,23 MRD BEF (+ 14,8 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991 :
- Aandeel t.o.v. BLEU-uitvoer in 1991 : 0,4 %
- Belangrijkste concurrenten : Duitsland, Verenigde Staten, Finland

De ex-USSR of de landen van het GOS, vormen ondanks de huidige onduidelijkheid, wat de marktbenadering betreft, een economische neergang een enorm marktpotentieel. In 1990 waren ze samen nog de 8ste grootste invoerder ter wereld, goed voor US \$ 120,9 MRD. De toename van onze uitvoer naar het GOS met 14,8 % in 1991 is slechts een kleine herneming van het verlies in 1990 : nl. — 30 % . Tien jaar geleden bekleedde de toenmalige USSR nog de 10de plaats als afnemer van de BLEU-uitvoer.

Voorgestelde akties :

- Verkenningssending naar Rusland en de Oekraïne, voorafgegaan door een seminarie.

Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel

Amerika

- Verenigde Staten
- Canada

Verenigde Staten

- 6de afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 151,19 MRD BEF (- 11,22 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991 : 0,84 %
- Aandeel t.o.v. BLEU-uitvoer in 1991 : 3,76 %
- Belangrijkste concurrenten : Canada, Japan, Mexico, Duitsland, Verenigd Koninkrijk

De conjunctuur in deze „motor van de wereldeconomie” herneemt moeizaam. De neerwaarts herziene cijfers zijn : een daling van het BNP met 1 % in 1991 en een stijging met 2 tot 2,5 % in 1992. De industriële productie zal slechts vanaf het tweede kwartaal 1992 een opwaartse trend vertonen wat — zonder ongelukjes onderweg — enig optimisme doet verhoppen voor 1993.

Wat de in- en de uitvoer van de VSA betreft, is er de jongste jaren een verschuiving waar te nemen van West-Europa naar Zuid-Oost-Azië, met Japan op kop, gevolgd door Taiwan en Zuid-Korea.

De BLEU export naar de VSA kenden de jongste jaren een opmerkelijke achteruitgang : -10 % in 1990 en -11 % in 1991.

Voorgestelde akties :

- Groepsdeelneming aan de International Fancy Food Show in San Francisco (28,2 en 1 en 2/3).

Canada

- 28ste afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 13,82 MRD BEF (- 19,37 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991 : 0,33 %
- Aandeel t.o.v. BLEU-uitvoer in 1991 : 0,34 %
- Belangrijkste concurrenten : Verenigde Staten, Japan, Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Frankrijk

De Canadeze economie is sterk verstrengeld met die van de VS. Hoewel het BNP in 1991 met 0,1 % is gedaald, bleef de handelsbalans toch nog positief.

Voor 1992 wordt een groei met 3 % van het BNP verwacht. Toch zou de handelsbalans in 1992 wel eens negatief kunnen uitvallen door concurrentieproblemen, de hoge wisselkoers van de Canadese dollar en de verhoogde import van machines, auto-onderdelen en industriële goederen.

Voorgestelde akties :

Workshop, eventueel een collectieve deelneming aan een nog te selecteren vakbeurs.

Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel

Azië

- Japan
- Hong Kong
- Korea
- Maleisië

Japan

- 12de afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 47,66 MRD BEF (- 0,36 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991 : 0,59 %
- Aandeel t.o.v. BLEU-uitvoer in 1991 : 1,18 %
- Belangrijkste concurrenten : USA, Duitsland, Frankrijk

Men verwacht in 1992 een lichte achteruitgang van de conjunctuurgroei, daar vooral het privéverbruik zal afnemen. Toch zal, net zoals in 1991, de handelsbalans waarschijnlijk ruimschoots positief blijven. Belangrijke importartikelen zijn elektrische en bureau-machines, farmaceutische produkten en cosmetica.

Voorgestelde akties :

Kontaktdag textiel in Osaka.

Vlaamse Week in warenhuis in Tokio.

Hong Kong

- 17de afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 24,91 MRD BEF (+ 12,71 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991 :
- Aandeel t.o.v. BLEU-uitvoer in 1991 : 0,62 %
- Belangrijkste concurrenten : China, Japan, Taiwan, USA, Korea

De bloeiende economie van Hong Kong slaagde er in 1991 niet in een negatieve handelsbalans te vermijden. Hetzelfde patroon valt te verwachten voor 1992. Vooral machines en voertuigen worden ingevoerd.

Voorgestelde akties :

Groepsdeelneming aan de horeca-beurs HOFEX (4 - 7 mei)

Multisectoriële zending gecombineerd met V.R.C.

Korea

- 29ste afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 13,68 MRD BEF (+ 5,80 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991 :
- Aandeel t.o.v. BLEU-uitvoer in 1991 : 0,34 %
- Belangrijkste concurrenten : Japan, USA, Duitsland, Australië, Saoedi-Arabië

In 1991 was de Zuid-Koreaanse handelsbalans voor het tweede opeenvolgende jaar negatief, hoewel de import in het tweede semester gevoelig daalde.

De BLEU-import stagneerde (−0,1 %), maar hoopgevend is dat Vlaanderens sterke sectoren zoals krachtbronnen, telecommunicatie-apparatuur en onderdelen voor motorvoertuigen een zeer sterke import-toename blijven kennen.

Voorgestelde akties :

Kontaktdag textiel in Seoul.

Maleisië

- 42ste afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 6,55 MRD BEF (+ 19,42 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991 :
- Aandeel t.o.v. BLEU-uitvoer in 1991 : 0,16 %
- Belangrijkste concurrenten : Japan, Duitsland, Singapore, USA, Verenigd Koninkrijk, Taiwan, Zuid-Korea

Hoewel Maleisië niet tot onze 40 belangrijkste handelspartners behoort, is het toch geen te verwaarlozen markt.

In de eerste 10 maanden van 1991 importeerde Maleisië voor 30,6 miljard US \$, waarvan 53 % de invoer van kapitaalgoederen betrof.

Voorgestelde akties :

- Informatiestand op de Malaysia Industrial Fair (oktober)
- Multisectoriële zending naar Maleisië en een ander ASEAN-land.

Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel

Afrika

- Zuidelijk Afrika

Zuidelijk Afrika

- 31ste afnemer van de BLEU
- BLEU-uitvoer in 1991 : 12,48 MRD BEF (- 3,3 %)
- Marktaandeel van de BLEU in 1991 :
- Aandeel t.o.v. BLEU-uitvoer in 1991 : 0,31 %
- Belangrijkste concurrenten : Italië, Duitsland, Japan, Verenigde Staten

De BLEU-handel naar Zuid-Afrika slonk lichtjes in 1991, namelijk van 12,91 miljard BF naar 12,48 miljard BF (- 3,3 %).

Voornaamste importartikelen zijn machinerie, transportmiddelen en chemische producten.

Voorgestelde akties :

- Multisectoriële missie naar Zuidelijk Afrika, voorafgegaan door een seminarie.

**AANWEZIGHEID IN VLAANDEREN EN UITNODIGING
VAN BUITENLANDSE KOPERS**

De VDBH zal actief meewerken aan de promotie van Vlaamse vakbeurzen met een exportgericht karakter en waar een voldoende groot potentieel uit Vlaanderen aanwezig is.

Voor 1993 zullen alvast volgende manifestaties gesteund worden :

- Interfreez - Kortrijk
- Flanders Technology International - Gent
- Jedifa - Antwerpen
- Trailer - Kortrijk
- Tapijtenbeurs - Brussel.

Uitnodigingen van buitenlandse delegaties

Naargelang van het resultaat van de VDBH-acties in het buitenland zal de VDBH buitenlandse delegaties naar Vlaanderen uitnodigen ter kennismaking van het Vlaams exportpotentieel.

VLAAMS GEWEST — 1993

Voorstel gesubsidieerde beurzen

Denemarken**Herning**

- Int. Möbelmesse 1 - 5 september

Kopenhagen

- Tema : Voedingsbeurs - Hotel + Restaurant 10 - 13 januari

Duitsland**Berlijn**

- Moda Berlin februari
augustus

Düsseldorf

- First View januari
juli
- P.S.I. : Int. Fachmesse der Werbeartikel januari
- Preciosa : Int. Fachmesse für Silberwaren,
Edelsteine, Schmuck und Uhren 16 - 18 januari
21-23 augustus
- C.P.D. : Collections Premieren 7 - 9 februari
1 - 3 augustus

- Interpack 6 - 12 mei
- Euroshop : Int. Fachmesse Einrichten, Werben, Verkaufen 12 - 16 juni

Frankfurt

- Premiere : Int. Frankfurter Messe 30 jan. tot 3 februari
- Heimtextil - Int. Fachmesse für Heim-und Haustextilien 13 - 16 januari
- Ambiente : Int. Frankfurter Messe 13 - 17 februari
- I.S.H. : Int. Fachmesse Sanitair Heizung Klima 23 - 27 maart
- Für und Fashion : Internationale Pelzmesse 19 - 22 maart
- Interstoff : Int. Fachmesse für Bekleidungstextilien 20 - 22 APRIL
- Techtextil - Zesplasma 26 - 28 oktober
- Herbst : Int. Frankfurter Messe 7-9juni
- Frankfurter Buchmesse 21 - 25 augustus
- 6 - 11 oktober

Hannover

- Domotex : Weltmesse für Teppiche und Bodenbeläge 10 - 13 januari
- Hannover Messe Industrie (met uitzondering van de toeleveringshal) 21 - 28 april
- Ligna : Weltmesse für Maschinen und Ausrüstung der Holz- und Forstwirtschaft 19 - 25 mei
- E.M.O. : Die Welt der Metalbearbeitung 14 - 22 september

Keulen

- Internationale Möbelfmesse 19 - 24 januari
- Kind und Jugend 26 - 28 februari
- Domotechnica 27 - 29 augustus
- Herren Mode Woche 16 - 19 februari
- Int. Eisenwarenmesse februari
- Interzum augustus
- Gafa : Int. Gartenfachmesse 7 - 10 maart
- Spoga : Int. Fachmesse für Sportartikel 14 - 18 mei
- Int. Messe für Bekleidungsmaschinen I.M.B. 5 - 7 september
- 21 - 25 september

Leipzig

- Leipzig Fashion Fair augustus
- Raum Tex Leipzig - Trade Fair Interior Decorating september

München

- Inhorgenta : Int. Fachmesse für Uhren, Schmuck Edelsteine und Silberwaren 12 - 15 februari
- Ispo : sportartikelen 4 - 7 maart
- IFAT - (Milieubeurs) 11 - 15 mei
- Systems - Computer und Kommunikation 18 - 23 oktober
- Productronica : Int. Fachmesse der Elektronik-Fertigung 9 - 13 november

Nuremberg

- Int. Spielwarenmesse mit Fachmesse Modelbau, Hobby und Basteln 4 - 10 februari

Westfalen

- Hausmesse mei
- oktober

Cobourg

- Hausmesse november

Stuttgart

- Fensterbau : Int. Fachmesse der Fensterbaubranche 1 - 3 april
- Raumtex 12 - 14 maart

Frankrijk**Lyon**

- Sirha - Salon des métiers de bouche 23 - 27 januari
- Meuropam International oktober

Parijs

- SIM : Salon Internationale du meuble 8 - 12 januari
- Salon Int. du luminaire 7 - 12 januari
- Tapirug 8 - 12 januari
- Tex'style januari
- Batimat Industrie (bouwmaterialen) 26 - 29 januari
- Bijorhca januari
- SIL - Int. Lingerievakbeurs september
- P.A.P.F. - Int. vakbeurs voor draagbare dameskleding februari
- SIMA - (Landbouwmachines) februari
- SIMAVIP : (landbouwtechnieken) september
- Première vision maart
- Intersélection : Konfektie mode 13 - 16 maart
- Aéronautique et espace 2 - 5 oktober
- Interhospital mei
- Le Monde de l'Enfant november
- Semaine Internationale du cuir juni
- Componic 15 - 18 juni
- Equip'Auto 5 - 8 september
- F.I.E. : voeding september
- Silmo : Optica 15 - 19 november

Hong Kong**Hong Kong**

- Interstoff Asia november

Italië**Firenze**

- Vicenzaoro : Int. Exhibition of Gold Jewellery and Silverware januari
- juni

Bologna

- Kinderboekenbeurs april
- Cosmoprof april

Milaan

- Int. Meubelbeurs 16 - 21 april
- Mido Optiekbeurs 7 - 10 mei
- Expo-Sipral : voeding okt. - nov.
- Modo In Tessuto maart
- oktober

Rimini

- Alimentazione februari

Japan**Tokyo**

— I.J.T. : inter Jewellery Tokyo Fair	april
— Int. Meubelbeurs	december
— European Fashion Fair	januari
— Japantex Heimtextil Asia	januari

Korea**Seoul**

— Int. Food Technology Exhibition	april

Nederland**Amsterdam**

— Horecava - Int. vakbeurs voor Horecabedrijven
Instellingen, ziekenhuizen, Bedrijfsrestaurants
en bedrijfskantines	11 - 14 januari
— Modam - Heren en dameskleding, jeans, sport en
Vrijetijdsleding	28 febr. tot
2 maart
augustus
— Het kind - Kindermode	7 - 9 maart
— Grafivak - grafische Industrie	11 - 14 mei
— Europort - havenactiviteiten	november

Utrecht

— V.T.B. : Tuinbouwbeurs	18 - 21 januari
— Karwei-beurs : vakbeurs voor doe-het-zelver	januari
— Bouwbeurs : Int. bouwbeurs	8 - 13 februari
— Intern. Meubelbeurs	29 augustus tot
1 september
— Interdecor	september

Oostenrijk**Salzburg**

— Tex-Bo : Int. Vakbeurs	27 - 30 januari

Wenen

— Int. Meubelbeurs	februari

Polen**Poznan**

— Int. meubelbeurs	mei
— Polagra	oktober

Portugal**Porto**

- Portex Lar : woontextiel november

Spanje**Barcelona**

- Gaudi Hombre januari
- Mostra Tejidos maart
- oktober

Madrid

- Intermoda : Immoda - Animoda 18 - 21 februari
- 16 - 20 september
- Simo : Int. vakbeurs van bureau-uitrusting 12 - 19 november
- Imagen Moda

Valencia

- Textil Hogar januari

Tsjechische en Slovaakse Federale Republiek**Bratislava**

- Incheba - Chemiebeurs juni

BRNO

- Int. Jaarbeurs september

Verenigd Koninkrijk**Birmingham**

- Premier Collection : 21-24 februari
- + premier Childrenswear 15 - 18 augustus
- + premier Dessous
- + premier Bridal
- Interfloor april
- Ipex : Int. tentoonstelling van drukmachines - Verpakking 7 - 9 september

Londen

- Fabrex november
- I.D.I. mei
- Home Interiors september

Verenigde Staten van Amerika**Atlanta**

- Heimtextil America april
- I.C.R.M. : Intern. Carpet Rugs Market 18 - 20 juli

Chicago

- National Restaurant Association Show 22 - 26 mei

New York

- Int. Gift Fair : Geschenkartikelen 21 - 25 februari
15 - 19 augustus

Zwitserland**Bazel**

- European Watch-Clock and Jewellery Fair 22 - 29 april

Bern

- Schweizer Mobelmesse mei

Genève

- Bootschau 6 - 14 februari

Zweden**Stockholm**

- Int. Meubelbeurs 10 - 14 februari
-